

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Τίτλος: "Δεύτερη Πιλοτική Εργασία, σε μεγαλύτερο αριθμό παιδιών από διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές, για την αξιολόγηση της εγκυρότητας της δοκιμασίας ERRNI - δοκιμασία αφηγηματικού λόγου - σε μαθητές της Β' Δημοτικού".

TITLE: Second Pilot Study, with a larger Sample consisting of children from Different Geographic areas, for the investigation of the validity of the test of narratives ERRNI , in Grade two students.

Σπουδάστριες: Αγγέλη Μαρία
Αραχωβίτη Αφροδίτη

Εποπτεύουσα καθηγήτρια: κα Κωτσοπούλου Αγγελική

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. Ευχαριστίες	σελ.4
II. Περίληψη	σελ.5
III. Abstract	σελ.7
IV. Εισαγωγή	σελ.9
V. Ανασκόπηση βιβλιογραφίας	σελ.12
VI. Μεθοδολογία	σελ.22
VI.1. Υποκείμενα	σελ.22
VI.2. Πλαίσιο έρευνας	σελ.23
VI.3. ERRNI	σελ.24
VI.3.1. Κλίμακα Περιεχομένου Ιδεών αρχικής αφήγησης ιστορίας	
VI.3.1.1. Διαδικασία χορήγησης	σελ.26
VI.3.1.2. Βαθμολόγηση	σελ.26
VI.3.2. Κλίμακα Περιεχομένου Ιδεών ανάκλησης ιστορίας	
VI.3.2.1. Διαδικασία χορήγησης	σελ.28
VI.3.2.2. Βαθμολόγηση	σελ.28
VI.3.3. Κλίμακα MME ανά λέξη	
VI.3.3.1. Διαδικασία χορήγησης	σελ.29
VI.3.3.2. Βαθμολόγηση	σελ.30
VI.3.4. Κλίμακα Αντίληψης	
VI.3.4.1. Διαδικασία χορήγησης	σελ.31
VI.3.4.2. Βαθμολόγηση	σελ.31
VI.3.5. Κλίμακα Λήθης	σελ.33
VI.3.5.1. Βαθμολόγηση	σελ.33
VI.4. Αθηνά Τεστ - Γλωσσικές Αναλογίες -	
VI.4.1. Διαδικασία χορήγησης	σελ.35
VI.4.2. Βαθμολόγηση	σελ.35

VII. Στατιστική Ανάλυση	σελ.37
VIII. Αποτελέσματα	σελ.39
IX. Συζήτηση	σελ.52
X. Επίλογος	σελ.55
XI. Βιβλιογραφία	σελ.57

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

I. Πρωτόκολλο απαντήσεων	σελ.60
II. Περιεχόμενο Ιδεών	σελ.62
III. Συγκεντρωτικοί πίνακες	σελ.63

I. ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε θερμά την υπεύθυνη καθηγήτρια κα Κωτσοπούλου Αγγελική για την πολύτιμη βοήθειά της και την συνεχή καθοδήγησή της για την ολοκλήρωση αυτής της πτυχιακής εργασίας. Επιπρόσθετα, αποδίδονται ευχαριστίες στους Διευθυντές του 4^{ου}, 16^{ου} και 20^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αγρινίου, κ. Δ. Λάγγαρη, κ. Α. Μπάδα και κ. Θ. Χούτα αντίστοιχα, καθώς επίσης και τους Διευθυντές του 3^{ου}, 7^{ου} και 26^{ου} Δημοτικού Σχολείου Τρικάλων, κ. Μ. Αλμπάνη, κ. Ν. Κωσταρέλο και κ. Λ. Πλαστάρα αντίστοιχα, που μας επέτρεψαν την είσοδο στα Δημοτικά Σχολεία προκειμένου να πραγματοποιηθεί η έρευνα. Ευχαριστούμε επίσης τους εκπαιδευτικούς των σχολείων όπου μας βοήθησαν στη συλλογή του δείγματος. Τέλος, σημαντική ήταν και η βοήθεια της κας Κουμανιώτη Έφης, η οποία μας βοήθησε να πραγματοποιήσουμε την στατιστική ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνάς μας.

II. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός: Η παρούσα πτυχιακή εργασία έχει ως σκοπό τη διερεύνηση της καταλληλότητας της δοκιμασίας του αφηγηματικού λόγου ERRNI για χρήση στην Ελληνική γλώσσα. Το τεστ ERRNI (Bishop, 2007) είναι ένα πρόσφατο με μεγάλο ενδιαφέρον τεστ, που ερευνά τη γλωσσική έκφραση και τη γλωσσική αντίληψη πέρα από το επίπεδο της πρότασης, και καλύπτει μεγάλο εύρος ηλικιών, από την προσχολική ηλικία ως την ενήλικη ηλικία. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει σταθμισμένο τεστ αφηγηματικού λόγου γι' αυτό είναι σημαντικό αλλά και απαραίτητο να ερευνηθεί η καταλληλότητα του ERRNI για την αξιολόγηση του αφηγηματικού λόγου στα Ελληνόπουλα.

Μεθοδολογία: Η έρευνά μας πραγματοποιήθηκε σε Δημοτικά σχολεία του Αγρινίου και των Τρικάλων. Το δείγμα της έρευνας μας αποτελείτο από 50 παιδιά της Β' Δημοτικού, από τα οποία τα 23 ήταν αγόρια, ηλικίας 7,1 έως 8,2 χρόνων και 27 κορίτσια, ηλικίας 7,4 έως 8,9 χρόνων. Στα παιδιά χορηγήθηκε ολόκληρο το τεστ ERRNI το οποίο αξιολογεί την κατανόηση ιστορίας, την αφήγηση, την λήθη (forgetting) και το μέσο μήκος εκφοράς. Στα παιδιά χορηγήθηκε επίσης η κλίμακα «Γλωσσικές Αναλογίες» του ΑΘΗΝΑ τεστ που είναι σταθμισμένο στην Ελλάδα για σύγκριση της επίδοσης των παιδιών στα δύο τεστ.

Αποτελέσματα: Από τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τις στατιστικές αναλύσεις, συμπεραίνουμε ότι όλες οι κλίμακες του τεστ ERRNI, καθώς και η κλίμακα “Γλωσσικές Αναλογίες” του Αθηνά τεστ ακολουθούν κανονική κατανομή. Επιπλέον, υπάρχει στατιστικά σημαντική συσχέτιση ($t(49) = -6,171, p < 0,05$) μεταξύ των εκατοστιαίων τιμών της κλίμακας Μέσου Μήκους Εκφοράς και της

κλίμακας «Γλωσσικές αναλογίες». Δεν υπάρχει σημαντική στατιστικά διαφορά μεταξύ των υπολοίπων τριών κλιμάκων του ERRNI και της κλίμακας «Γλωσσικές αναλογίες» ($P > 0,05$). Όσον αφορά τη σύγκριση των μέσων όρων ανάμεσα στα δύο φύλα, δεν παρατηρείται σημαντική στατιστικά διαφορά.

Συστάσεις: Από τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας αλλά και της προηγούμενης πτυχιακής (Γκούμα, 2008) η δοκιμασία ERRNI φαίνεται να είναι κατάλληλη για χρήση στα Ελληνόπουλα. Θα πρέπει όμως να γίνουν ορισμένες μικρές αλλαγές στις εικόνες της δοκιμασίας.

III. ABSTRACT

Objectives

The objective of the present study was the investigation of the suitability of the test of narratives ERRNI for use in the Greek Language. The test ERRNI (Bishop, 2007) is an interesting test that assesses comprehension and expression of language above the sentence level, and covers a large range of ages (preschool to adulthood). There are no standardized test of narratives in Greek which makes the investigation for the use of ERRNI in Greek very important.

Methodology

The present research study took place at primary schools in the towns Agrinio and Trikala. The sample consisted of 50 grade two students , 23 boys (7,1 to 8,2 yrs.) and 27 girls (7,4 to 8,9 yrs). The test ERRNI (all five subtest) was administered which assesses comprehension of story , narration, retelling, forgetting and mean length of utterance. Furthermore the subtest “Linguistic Analogies” of the ATHINA test was administered to the children for comparison of their performances between the two test..

Results

The results of the statistical analyses indicated that all of the subtests of ERRNI as well as that of “Linguistic Analogies” of the Athina test, followed **normal distribution**. There was semantic correlation between the Mean Length of Utterance subtest and the “Linguistic Analogies” subtest ($p < 0,05$). There was no semantic statistical difference between the “Linguistic Analogies” subtest and all the remaining subtests of ERRNI ($p < 0,05$). Regarding the comparison between the performances of the sexes there was no semantic statistical difference.

Recommendations

From the results of the present study as well as of the previous one (Gouma, 2008) on the same topic, the test ERRNI seems to be suitable for use in the Greek language. It needs some small adjustments in one of the pictures of the story.

IV. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αφήγηση είναι μια πράξη επικοινωνίας, με την οποία παρουσιάζεται προφορικά ή γραπτά μια σειρά πραγματικών ή πλασματικών (επινοημένων) γεγονότων. Η αφήγηση είναι ένας κρίσιμος και καθοριστικός παράγοντας στη διαμόρφωση της ανθρώπινης εμπειρίας, αφού οι ιστορίες που εμπεριέχονται μεταδίδουν γεγονότα και συναισθήματα, αξίες και πολιτιστικά πρότυπα.

Η δύναμη της αφήγησης είναι σημαντική και έγινε αντιληπτή δια μέσου των αιώνων από τους αρχαίους παραμυθάδες και μάγους ιερείς. Σύμφωνα με τον ψυχολόγο Betelheim και τον παιδαγωγό Froebel είναι πολύ σημαντική η αφήγηση παραμυθιών και ιστοριών από ενήλικες σε παιδιά είναι πολύ σημαντική καθώς συμβάλλει στην ισορροπημένη γλωσσική και ψυχοσυναισθηματική εξέλιξη των παιδιών και στη διάπλαση του χαρακτήρα τους. Ένας καλός αφηγητής πρέπει να έχει πλούσιο λεξιλόγιο, καλή μνήμη, χιούμορ, καλό χειρισμό της έντασης της φωνής του, φαντασία, εκφραστικότητα, παραστατικότητα και εξωτερίκευση συναισθημάτων.

Η ουσιαστική λειτουργία της αφήγησης, συνίσταται στην αναπαράσταση της αναστοχαστικής σκέψης και στην κατασκευή του νοήματος μέσω της γλώσσας. Ένα από τα ουσιώδη γνωρίσματα της αφηγηματικής λειτουργίας, είναι ο εποικοδομητικός ρόλος του πολιτισμού στην κατασκευή ιδιαίτερα νοήματος μέσω της γλώσσας. (Bruner, 1990)

Οι λογοθεραπευτές – λογοπεδικοί εστιάζουν την προσοχή τους στην ικανότητα αφήγησης των παιδιών παρά των ενηλίκων. Σύμφωνα με τους Tager & Flusberg , (1995), ένας λόγος για να μελετηθεί η αφήγηση σε κλινικούς πληθυσμούς, είναι ότι η αφήγηση ως αξιολόγηση είναι ιδιαίτερα ευαίσθητο εργαλείο στην αναγνώριση προβλημάτων λόγου,

που δεν μπορούν τα σταθμισμένα γλωσσικά τεστ να ανιχνεύσουν. Τα σταθμισμένα γλωσσικά τεστ στην Ελλάδα αξιολογούν τις γλωσσικές εκφραστικές δεξιότητες, όπως δοκιμασίες επανάληψης προτάσεων – λέξεων, συμπλήρωση προτάσεων, σχηματισμό προτάσεων και άλλες δεξιότητες αξιολογούν κυρίως τη δομή του λόγου.

Η αφήγηση ως λογοθεραπευτικό εργαλείο αξιολόγησης αποκαλύπτει πολλές και ποικίλες πλευρές των γλωσσικών δεξιοτήτων του παιδιού. Οι αφηγηματικές δοκιμασίες αποδεικνύονται απαραίτητες στη διαφοροποίηση παροδικών και μακροχρόνιων γλωσσικών προβλημάτων, (Bishop & Edmundson, 1987), καθώς επίσης αποτελούν και προγνωστική παράμετρο ακαδημαϊκής επιτυχίας, κυρίως όσον αφορά στην αναγνωστική κατανόηση. (Feagans & Applebaum, 1986)

Τεστ αφηγηματικού λόγου δεν υπάρχουν πολλά ούτε και στην ξένη βιβλιογραφία (Κωτσοπούλου, 2007). Μια προσπάθεια στάθμισης της αφήγησης είναι το **Bus Story** (Renfrew, 1991), που σχεδιάστηκε για **παιδιά ηλικίας 3 ως 6 χρόνων**. Ωστόσο αυτή η προσπάθεια δεν ήταν τόσο αξιόπιστη, καθώς παρουσίασε ελλείψεις ως προς την στατιστική ευαισθησία των αποτελεσμάτων. Ένα άλλο σταθμισμένο τεστ είναι το **Assessment of Comprehension & Expression** (Adams, 2001), το οποίο εφαρμόζεται σε **παιδιά ηλικίας 6 ως 11 χρόνων**. Για το λόγο ότι δεν υπάρχουν άλλα σταθμισμένα τεστ αφηγηματικών μετρήσεων και τα δύο παραπάνω παρουσιάζουν ελλείψεις και μειονεκτήματα κατά την εφαρμογή τους, ήταν σημαντική και αναγκαία η δημιουργία ενός τεστ αφηγηματικής δοκιμασίας που να εφαρμόζεται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας αλλά και ενήλικες και να αξιολογεί όχι μόνο την παραγωγή αλλά και την αντίληψη. Επιπλέον, ένα τεστ που να μπορεί να αξιολογεί και παιδιά με Ειδική Γλωσσική Διαταραχή, πραγματολογική σημασιολογική διαταραχή, σύνδρομο Άσπεργκερ κλπ (Bishop & Adams, 1992).

Το τεστ που πληρεί τα παραπάνω κριτήρια, είναι το **‘Expression, Reception and Recall of Narrative Instrument (ERRNI) της D.V.M Bishop (2004).**

Ο σκοπός της παρούσας πτυχιακής είναι η διερεύνηση σε πιλοτικό επίπεδο της καταλληλότητας της δοκιμασίας του αφηγηματικού λόγου ERRNI στα ελληνόπουλα. Η μελέτη αυτή είναι αναγκαία, καθώς στην Ελλάδα δεν έχει σταθμιστεί κανένα παρόμοιο εργαλείο μέτρησης της αφήγησης μέχρι σήμερα. Τα αποτελέσματα θα δείξουν κατά πόσο το ERRNI είναι κατάλληλο για χρήση στην Ελλάδα, τι αλλαγές μπορούν να γίνουν για την προσαρμογή του στην ελληνική πραγματικότητα και κουλτούρα, και αν πρέπει να γίνουν ενέργειες για την στάθμισή του.

V. ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Αντικείμενο της αφήγησης είναι η εξιστόρηση, με μια ορισμένη σειρά, συμβάντων που μεταβάλλουν μια αρχική κατάσταση πραγμάτων ή ενεργειών, πράξεων που σκόπιμα διαπράττονται από τους ήρωες μιας ιστορίας. Είναι φανερό λοιπόν, ότι η αφήγηση είναι "τέχνη" του χρόνου.

Η αφήγηση προϋποθέτει τουλάχιστον δύο πρόσωπα: ένα πομπό **-τον αφηγητή-** και κάποιον στον οποίο απευθύνεται ο αφηγητής, **-τον αποδέκτη-** της αφήγησης. Ο αφηγητής φροντίζει να δώσει στον αποδέκτη τις απαραίτητες πληροφορίες για τον τόπο, τον χρόνο, τα πρόσωπα και τα πιθανά αίτια ενός συμβάντος. **Ο αφηγητής** είναι ένα πλασματικό πρόσωπο, που διαμορφώνεται ανάλογα με τις ανάγκες της αφήγησης. Πρέπει να αναφέρουμε ότι με βάση "το κριτήριο της συμμετοχής του αφηγητή", ο αφηγητής μπορεί να είναι: **α) ομοδιηγητικός:** όταν είναι απλά αυτόπτης ή μέτοχος στη δράση, **β) αυτοδιηγητικός:** όταν είναι ο ίδιος και πρωταγωνιστής και **γ) ετεροδιηγητικός:** όταν δεν συμμετέχει στην ιστορία. (Gerard Genette, 1982, 1987)

Μορφές της αφήγησης

Διακρίνονται τρεις τύποι αφήγησης:

- **μυθώδη ή μυθοπλαστική αφήγηση:** Η μυθοπλαστική αφήγηση είναι συνδεδεμένη με την Λογοτεχνία, η οποία, ως γνωστόν, δεν αφηγείται το πραγματικό, ακόμη κι όταν διεκδικεί την αληθοφάνεια. Συστήνει έναν ολόκληρο καινούριο κόσμο προσώπων και καταστάσεων "από το μηδέν". Χαρακτηριστικά παραδείγματα μυθοπλασίας είναι τα λαϊκά παραμύθια, προϊόντα συλλογικής επεξεργασίας και διαμορφωμένα μέσα στον χρόνο της "μεγάλης διάρκειας".
- **ιστορική αφήγηση:** εξιστόρηση γεγονότων του παρελθόντος. Πρέπει

να αναφερθεί ότι οι πράξεις, τα κίνητρα, ο χώρος και ο χρόνος μέσα στον οποίο κινούνται τα πρόσωπα μίας ιστορίας μιμούνται την αληθινή ζωή.

- **ρεαλιστική αφήγηση:** εξιστορούνται σύγχρονα γεγονότα του αφηγητή, γι' αυτό και οι απαιτήσεις που ενδεχομένως έχει ο αναγνώστης/ακροατής για την τεκμηρίωσή τους είναι μεγαλύτερες.

Γνωστικά εργαλεία της αφήγησης

Καθολική αρχή της αφήγησης είναι οι σχέσεις **αιτιότητας**, δηλαδή οι τρόποι με τους οποίους μια κατάσταση ή ένα συμβάν επηρεάζει τους όρους εμφάνισης μιας άλλης κατάστασης ή συμβάντος. Όταν ένα συμβάν ή μια κατάσταση σχεδιάζεται να πραγματοποιηθεί μέσω ενός προηγούμενου συμβάντος ή κατάστασης, **η αιτιολογική σχέση είναι ο σκοπός**. Ωστόσο, τα συμβάντα και οι καταστάσεις δεν συνδέονται μόνο αιτιολογικά μεταξύ τους. Μπορούν να διευθετηθούν και στον άξονα του χρόνου. Οι χρονικές σχέσεις, ανάλογα με την οργάνωση της αφηγηματικής ύλης, μπορούν να είναι ιδιαίτερα περίπλοκες, όπως στην περίπτωση παράλληλων ή διασταυρούμενων σειρών από συμβάντα ή καταστάσεις.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ό,τι μέχρι την ηλικία περίπου των **6 ετών**, τα παιδιά κατακτούν το **βασικό ρεπερτόριο** της αφηγηματικής ικανότητας. Σε περίπτωση λοιπόν που τα παιδιά δεν κατακτήσουν τις βασικές αφηγηματικές ικανότητες, θα αντιμετωπίζουν πρόβλημα σε συζητήσεις που κάνουν με τους συμμαθητές και τους δασκάλους τους στο σχολείο.(Gee, 1985)

Στην αφήγηση δεν υπάρχει άμεση επικοινωνιακή βοήθεια από τον συνομιλητή. Αυτό σαφώς, δημιουργεί **μειωμένη καταληπτότητα φράσεων** από τον ακροατή, **μειωμένη ευρυθμία** και **αυξημένο μήκος εκφοράς**. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η αφήγηση είναι αποτέλεσμα

υψηλότερων απαιτήσεων σχεδιασμού και μεγαλύτερης διάρκειας παραγωγής ομιλίας(Wagner et all, 2000).

Ο **Αφηγηματικός Λόγος** εξαιτίας της πολυπλοκότητάς του έχει θεωρηθεί ως αναπτυξιακός δείκτης πολλαπλών πλευρών της χρήσης της γλώσσας όπως σημασιολογικής ικανότητας-λεξιλογίου, γνωστικής ικανότητας, κοινωνικής ικανότητας, επάρκεια της γραμματικής δομής και του τοπικού επιπέδου γλωσσικής οργάνωσης.

Οι **πρώτες έρευνες** για τον αφηγηματικό λόγο έγιναν σε παιδιά με τυπική γλωσσική ανάπτυξη (Berman & Slobin, 1994). Αρχικά χρησιμοποιήθηκε το παιδικό βιβλίο "**The frog story**" (Meyer, 1969) ως υλικό εκμείευσης των αφηγήσεων, όπου περιελάμβανε ασπρόμαυρες εικόνες. Στη συνέχεια ακολούθησαν έρευνες σε παιδιά με αναπτυξιακή γλωσσική διαταραχή με ποικίλες **δοκιμασίες εκμείευσης της αφήγησης**. Οι δοκιμασίες αυτές διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: **α)** αφήγηση μιας ιστορίας μετά από προσεκτική παρατήρηση εικόνων ή αφηγηματική περιγραφή προσωπικών εμπειριών ή οικείων γεγονότων, **β)** επαναφήγηση της ιστορίας με ενδεχόμενη παρουσία εικόνων, μετά από την αρχική λεκτική αφήγηση ή ανάγνωση από τον ενήλικα.

Ο αφηγηματικός λόγος είναι ένας ειδικός τρόπος διατύπωσης μιας ιστορίας. Η τελευταία μπορεί να ορισθεί ως ένας εννοιολογικός χώρος που αναπαριστά συμβάντα, χαρακτήρες εν δράσει και αντικείμενα.

Η **ιστορία** πρέπει να έχει **αρχή, μέση και τέλος**. Σε μία αφήγηση, η **αρχή** περιλαμβάνει την εισαγωγή, μια σύντομη δηλαδή περιγραφή σχετικά με το τι πρόκειται συμβεί και τον προσανατολισμό όπου σχετίζεται με το περιβάλλον, το χρόνο, την εισαγωγή ηρώων στη ιστορία καθώς επίσης και των συναισθημάτων τους. Εν συνεχεία, η **μέση της ιστορίας** σχετίζεται με την σειροθέτηση των πολύπλοκων ενεργειών, την επίλυση των ενεργειών αυτών καθώς επίσης και των διαλόγων, καταλήγοντας σε ένα **τέλος**, χρησιμοποιώντας κωδικοποιημένη έκφραση τέλους ή μία

κατακλείδα(Labov & Waletzky, 1967, Labov, 1972, Peterson & McCabe, 1983).

Μία ιστορία μπορεί να διατυπωθεί με διαφορετικούς τρόπους για να δημιουργήσει ή να προκαλέσει διαφορετικά αποτελέσματα όπως **συγκίνηση, θαυμασμό, γέλιο**. Καθένας από τους διαφορετικούς αυτούς τρόπους έκφρασης μιας ιστορίας συνιστά μία αφήγηση (Brooks, K. M.)

Η αφήγηση στηρίζεται στα λεγόμενα **σχήματα**, δηλαδή δομικά καλούπια συμβάντων ή καταστάσεων διατεταγμένων σε ακολουθίες και συνδεδεμένων μεταξύ τους στη βάση της χρονικής συνάφειας ή της αιτιότητας. Τα σχήματα ξεδιπλώνονται πάντοτε προοδευτικά και γι' αυτό μπορεί κανείς να διατυπώσει υποθέσεις σχετικά με το τι πρόκειται να συμβεί ή τι πρόκειται να εξιστορηθεί στη συνέχεια της αφήγησης (de Beaugrande & Dressler, 1981).

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι σε κάθε αφήγηση διακρίνουμε το **αφηγηματικό περιεχόμενο**(γεγονότα-πράξεις προσώπων που συνιστούν μία ιστορία) και την **αφηγηματική πράξη**(τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζονται τα γεγονότα από τον αφηγητή). Έτσι, μπορούμε να έχουμε δύο αφηγήσεις με κοινό αφηγηματικό περιεχόμενο, στις οποίες όμως τα γεγονότα παρουσιάζονται με διαφορετικό τρόπο, ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό. Φυσικά, κάθε αφήγηση χρησιμοποιεί και γλωσσική ποικιλία ανάλογη με το αφηγητή και το κοινό(δέκτη-δέκτες) στο οποίο απευθύνεται.

Η Αφηγηματική εξέλιξη κατά την προσχολική ηλικία διακρίνεται σε πέντε φάσεις(Berman & Slobin, 1994, Applebee, 1978):

1^η Φάση: Η φάση της προαφηγηματικής ανάπτυξης καλύπτει την ηλικιακή περίοδο 3 έως 4 ετών. Στη φάση αυτή εμφανίζεται περιστασιακά μία ελάχιστη αφηγηματική σειροθέτηση δύο ή τριών γεγονότων που συνδέονται μεταξύ τους χρονικά. Πρέπει όμως να αναφερθεί ότι κάθε εικόνα περιγράφεται ως απομονωμένο γεγονός χωρίς να υπάρχει

η ικανότητα σύνδεσης των γεγονότων σε ένα κεντρικό θέμα.

2^η Φάση: Στη φάση της αφηγηματικής ανάπτυξης, σε ηλικία περίπου 4 ετών, τα παιδιά οργανώνουν "αλυσίδες" γεγονότων σε σχέση με το χρόνο, αλλά επικεντρώνονται περισσότερο σε αρχικά γεγονότα και λιγότερο σε γεγονότα που προχωρούν την πλοκή της ιστορίας και έτσι λοιπόν παράγουν μη ολοκληρωμένα επεισόδια.

3^η Φάση: Η φάση της "Αιτιολογικής δομής". Η πρώιμη αιτιολογική σχέση ξεκινάει με το παιδί να συνδέει τοπικά γεγονότα και αργότερα να μεταφέρεται προς το σφαιρικό πλαίσιο της ιστορίας. (Trabasso & Rodkin, 1994)

4^η Φάση: Στο μεσαίο επίπεδο της αφηγηματικής ανάπτυξης, μπορούν να διαχειριστούν "μικρά επεισόδια", μη έχοντας όμως την ικανότητα να επιλύσουν μία ιστορία με σωστό τρόπο. (Peterson & McCabe, 1991)

5^η Φάση: Στο ώριμο στάδιο των επεισοδίων, όπου παράγονται ολοκληρωμένες ιστορίες, εμφανίζεται "αιτιολογική δομή" σε ολόκληρη την ιστορία.

Η Οπτική γωνία στην αφήγηση

Σε μία αφήγηση δεν μπορούμε να συμπεριλάβουμε όλα τα γεγονότα που συνέβησαν. Αναγκαστικά γίνεται μια επιλογή γεγονότων. Η επιλογή αυτή εξαρτάται από την **οπτική γωνία** του προσώπου που κάνει την αφήγηση, δηλαδή είναι ανάλογη με τη γνώση του για τα γεγονότα (άμεση ή έμμεση), την συναισθηματική του φόρτιση, τον τρόπο που σκέφτεται, το αποτέλεσμα που επιδιώκει κτλ

Τα πιο συνηθισμένα είδη αφηγηματικής σκοπιάς είναι τα εξής:

α) αφήγηση με μηδενική εστίαση: πρόκειται για αφήγηση χωρίς συγκεκριμένη οπτική γωνία από έναν "παντογνώστη" αφηγητή. Στην περίπτωση αυτή, ο αφηγητής γνωρίζει τα πάντα για τα πρόσωπα της αφήγησης, ακόμα και για τις σκέψεις τους. Θα λέγαμε λοιπόν, ότι

πρόκειται για έναν αφηγητή-Θεό που βλέπει τον κόσμο από παντού, όχι από ένα συγκεκριμένο σημείο και επομένως η απόλυτη γνώση του, ισοδυναμεί με έλλειψη συγκεκριμένης οπτικής γωνίας (εστίαση μηδέν).

β) αφήγηση με εσωτερική εστίαση: πρόκειται για αφήγηση από την οπτική γωνία ενός προσώπου, με περιορισμένη κατά συνέπεια γνώση στα όριά του. Στην περίπτωση αυτή, έχουμε αφήγηση από την οπτική γωνία ενός προσώπου (εσωτερική εστίαση), από έναν "αφηγητή-άνθρωπο" που έχει γνώση περιορισμένη στις ανθρώπινες δυνατότητες.

Βασικό στοιχείο της αφήγησης είναι ο **χρόνος**. Με βάση το δεδομένο ότι η αφήγηση είναι μία πράξη επικοινωνίας, στην οποία ο πομπός είναι το πρόσωπο που αφηγείται και ο δέκτης το πρόσωπο που δέχεται την αφήγηση, μπορούμε να διακρίνουμε τους εξής χρόνους: **το χρόνο του πομπού** -δηλαδή την εποχή κατά την οποία ζει ο πομπός και ειδικότερα την χρονική στιγμή κατά την οποία στέλνει το μήνυμά του-, **το χρόνο του δέκτη** -δηλαδή την εποχή κατά την οποία ζει ο δέκτης και ιδιαίτερα τη χρονική στιγμή κατά την οποία δέχεται το μήνυμα- και **το χρόνο των γεγονότων** -την εποχή/χρονική στιγμή κατά την οποία διαδραματίζονται τα γεγονότα της αφήγησης-.

Εκτός από τους χρόνους που είδαμε προηγουμένως και οι οποίοι μπορούν να θεωρηθούν εξωτερικοί/εξωκειμενικοί σε σχέση με την αφήγηση, πρέπει να αναφερθούμε και σε δύο **εσωτερικούς/εσωκειμενικούς χρόνους**, το χρόνο της ιστορίας και το χρόνο της αφήγησης. **Χρόνο της ιστορίας** ονομάζουμε το χρόνο μέσα στον οποίο εκτυλίσσονται τα γεγονότα που συνιστούν την ιστορία (story) της αφήγησης. Με το χρόνο αυτό εννοούμε τη φυσική διαδοχή των γεγονότων. Ο χρόνος της ιστορίας παρουσιάζεται στην αφήγηση με διάφορους τρόπους και έτσι προκύπτει ο **χρόνος της αφήγησης**. Τα γεγονότα παρουσιάζονται στην αφήγηση συνήθως με διαφορετική

χρονική σειρά, διάρκεια και συχνότητα απ' ότι διαδραματίζονται στην ιστορία.

Σχετικός με το χρόνο της αφήγησης είναι ο **ρυθμός της αφήγησης**(γρήγορος ή αργός) που τον καθορίζουν:

α) η χρονική σειρά: η σειρά με την οποία παρουσιάζει τα γεγονότα ο αφηγητής σπάνια ταυτίζεται με τη φυσική τους σειρά, με την οποία διαδραματίστηκαν στην ιστορία, ενώ δηλαδή τα γεγονότα ξετυλίχτηκαν το ένα μετά το άλλο σε μια χρονική ακολουθία, ο αφηγητής παραβιάζει αυτή τη φυσική διαδοχή τους. Έτσι, μπορεί η αφήγηση να αρχίζει από τα μισά της ιστορίας και να συμπληρώνει το χρόνο που προηγήθηκε με αναδρομές, παρεμβάσεις κλπ.

β) η χρονική διάρκεια: ο χρόνος της αφήγησης έχει συνήθως μικρότερη διάρκεια από το χρόνο της ιστορίας, ο οποίος μπορεί να διαρκεί μέρες, μήνες ή χρόνια. Όμως ο αφηγητής άλλα γεγονότα τα συμπυκνώνει σε μικρό χρονικό τμήμα και άλλοτε επιμηκύνει το χρόνο.

γ) η χρονική συχνότητα: ενώ ένα γεγονός της ιστορίας συμβαίνει μόνο μία φορά, στην αφήγηση ενδέχεται να παρουσιάζεται περισσότερες, αφηγημένο κάθε φορά με διαφορετικό τρόπο.

Σύμφωνα με τους ερευνητές Labov & Waletzky(1967), η **δομή** μιας αφήγησης, περιλαμβάνει: **α) τον προσανατολισμό:** όπου δίνονται πληροφορίες για τους "ήρωες", τον χώρο, τον χρόνο και την κατάσταση από την οποία εκκινεί η αφήγηση. Πρόκειται για προαιρετικό στάδιο, ιδιαίτερα σε αφηγήσεις μικρών παιδιών αλλά και μεγάλων με περιορισμένες εκφραστικές δυνατότητες, **β) την περιπέτεια:** Είναι το θεμελιώδες συστατικό της αφήγησης. Συνήθως ολοκληρώνεται σε ένα αποτέλεσμα, μία έκβαση, η οποία όμως δεν είναι πάντοτε εύκολο να προσδιοριστεί χωρίς την εξέταση του νοήματος των προτάσεων, **γ) την αξιολόγηση:** Είναι η κρίση του αφηγητή για το νόημα της

ιστορίας, η πιο φανερή παρέμβασή του στα δρώμενα, **δ) τη λύση:** Είναι η πιο απρόβλεπτη φάση μιας αφήγησης και ακολουθεί την αξιολόγηση ή συμπίπτει με αυτήν και **ε) κατάληξη:** Ορισμένες φορές, η αφήγηση κλείνει με στερεότυπες καταληκτικές φράσεις(καταλήξεις) που παραπέμπουν στην αρχή της ιστορίας.

Η αφήγηση που συνδέει μια σειρά γεγονότων υφάινεται γύρω από μια **πλοκή**. Η αφήγηση μπορεί επομένως να αναπαριστά ταυτόχρονα ό,τι συμβαίνει, αλλά και να παρέχει τα αναγκαία στοιχεία επεξήγησης γιατί αυτό συμβαίνει.

Πλοκή ιστορίας

Η πλοκή μιας ιστορίας χωρίζεται σε 5 επεισόδια: "**έναρξη γεγονότος**", "**ενδιάμεση απόκριση**" που κινητοποιεί μία "**προσπάθεια**" που οδηγεί σε μία "**συνέπεια**" και έχει σαν αποτέλεσμα "**μία αντίδραση**" (Stein, 1982).

Μεταγενέστερη επεξεργασία των κριτηρίων δομής της πλοκής που αναφέρθηκε παραπάνω, είχε ως αποτέλεσμα την ταξινόμηση στα εξής επίπεδα:

Αφηγηματικό επίπεδο: εδώ γίνεται αναφορά των γεγονότων της ιστορίας. Ο ακροατής ενημερώνεται για το αρχικό γεγονός, τον χώρο, τον χρόνο, τους ήρωες της ιστορίας, τις πολύπλοκες ενέργειες καθώς επίσης και την επίλυσή τους

Μεταφηγηματικό επίπεδο: περιλαμβάνει αξιολογητικά σχόλια που αφορούν στα προσωπικά σχόλια του αφηγητή(Labov & Waletzky, 1967). Οι πιο πρώιμες αναφορές αφηγήσεων μικρών παιδιών που αφορούν τις επιθυμίες και τα συναισθήματα του πρωταγωνιστή, παρουσιάζονται με έννοιες απλές, όπως χαρά, λύπη, φόβος, θυμός καθώς και ρήματα που εκφράζουν επιθυμία. Μετά την ηλικία των 5 ετών και μέχρι περίπου 9 ετών, παρουσιάζονται πιο περίπλοκα συναισθήματα όπως ενοχή, ζήλια,

έκπληξη καθώς επίσης χρησιμοποιούν και γνωστικά ρήματα.

Παραφηγηματικό επίπεδο: εδώ ο αφηγητής κάνει αναφορά σε δικές του προσωπικές εμπειρίες, "ξεχνώντας" τον ρόλο του και δίνει έμφαση στον ίδιο τον ακροατή.(McNeil, 1992)

Ο Αφηγηματικός λόγος σε σχέση με την **οργάνωση του περιεχομένου** διακρίνεται στην μακροδομή ή μακροοργάνωση και στην μικροδομή ή μικροοργάνωση.

Η **μακροδομή ή μακροοργάνωση** του περιεχομένου σχετίζεται με τη δομή του επεισοδίου. Το περιεχόμενο της ιστορίας είναι οργανωμένο στα πλαίσια της αιτιολογικής και χρονικής σχέσης και ανάλογο με τις γενικές γνώσεις και τις κοινωνικές και συναισθηματικές εμπειρίες του πομπού ή του δέκτη του αφηγηματικού λόγου.

Η **μικροδομή ή μικροοργάνωση** αναφέρεται στο τοπικό επίπεδο γλωσσικής οργάνωσης ή συνεκτικού λόγου(Liles et all, 1995) και περιλαμβάνει: την επάρκεια της συνεκτικότητας μεταξύ των προτάσεων(Halliday et Hasan, 1976, Lilew, 1985), τη δομή μέσα και διαμέσου των προτάσεων, δηλαδή την συχνότητα γραμματικών εκφορών και τη συχνότητα δευτερεύουσων προτάσεων και την παραγωγικότητα μέσα στις προτάσεις, δηλαδή τον αριθμό των λέξεων μέσα σε κύριες και δευτερεύουσες προτάσεις

Αφήγηση και Ειδική Γλωσσική Διαταραχή

Αρχικά, πρέπει να αναφέρουμε ότι παιδιά με ειδική γλωσσική διαταραχή μέχρι την ηλικία των 4χρονών, αντιμετωπίζουν μορφοσυντακτικές δυσκολίες κατά την αφηγηματική παραγωγή(Paul & Smith, 1993).Επιπρόσθετα, δυσκολεύονται να χρησιμοποιήσουν αντωνυμίες για να εισάγουν τους χαρακτήρες και τα αντικείμενα σε επαναφηγήσεις οικείων ιστοριών. Αντισταθμιστικά, χρησιμοποιούν το όνομα του χαρακτήρα της ιστορίας ως το τέλος της επαναφήγησης. Δυσκολεύονται

να χρησιμοποιούν συνδέσμους, ρήματα αορίστου χρόνου, προσωπικές αντωνυμίες α' ενικού προσώπου στις αφηγήσεις προσωπικών γεγονότων. Επιπλέον αντιμετωπίζουν δυσκολία στην αναφορά αποσπασμάτων διαλόγων κατά την επαναφήγηση οικείων ιστοριών, καθώς μιμούνται αποσπάσματα ευθέως λόγου με πολλές παραλήψεις(Kaderavek & Sulzby, 2000).

Αντιμετωπίζουν επίσης δυσκολία στην προσοχή και στην ταυτόχρονη επεξεργασία γλωσσικού δείγματος, Συνεπώς, επηρεάζεται η ικανότητα έκδοσης συμπερασμάτων λόγω των περιορισμών στην λεκτική μνήμη εργασίας(Montgomery, 2000).

Αφήγηση και Αυτισμός

Αρχικά, είναι σημαντικό να ειπωθεί ότι παιδιά με αυτισμό επεξεργάζονται τοπικά τις πληροφορίες και όχι σφαιρικά και αδυνατούν να εξάγουν ερμηνείες και συμπεράσματα. Ακόμη, εντοπίζονται ελλείμματα στην επεξεργασία των νοητικών αναπαραστάσεων της ιστορίας. Παρουσιάζεται επίσης, φτωχή εξαγωγή συμπερασμάτων καθώς και στερεοτυπική συμμετοχή σε συζητήσεις(Bishop, 2000).

Επιπρόσθετα, παιδιά με αυτισμό παρουσιάζουν δυσκολίες σε συγκεκριμένα επεισόδια πλοκής της αφήγησης όπως στην επίλυση πολύπλοκων πράξεων και στα συναισθήματα(Goldman, 2008).

VI. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Μετά από γνωριμία και συνεννόηση με τους διευθυντές του 7^{ου}, 26^{ου} και 3^{ου} Δημοτικού σχολείου των Τρικάλων, καθώς και του 4^{ου}, 16^{ου} και 20^{ου} Δημοτικού Σχολείου του Αγρινίου και τους προϊσταμένους, έγινε δεκτό το αίτημα εισόδου των δύο εξεταστριών στα παραπάνω σχολεία.

Καταρχάς πραγματοποιήθηκε γνωριμία με τους εκπαιδευτικούς των παραπάνω σχολείων της Β΄ Δημοτικού και δόθηκαν πληροφορίες για την εργασία και την εξέλιξή της. Στη συνέχεια σε συνεννόηση με τους εκπαιδευτικούς δόθηκαν κατάλληλες αιτήσεις στους γονείς, όπου παρουσιάστηκε γραπτώς η συναίνεση ή όχι της συμμετοχής του παιδιού τους στην εργασία.

VI.1 Υποκείμενα

Το δείγμα επιλέχθηκε τυχαία μέσω κλήρωσης. Δόθηκαν σε όλα τα παιδιά οι αιτήσεις για την έγκριση συμμετοχής τους στην έρευνα οι οποίες θα έπρεπε να συμπληρωθούν από τους γονείς που επιθυμούσαν να συμμετέχει το παιδί τους στην έρευνα. Και αφού συλλέχθηκαν οι αιτήσεις-εγκρίσεις των γονέων, επιλέχθηκε στη συνέχεια μέσω κλήρωσης, ο αριθμός των παιδιών που θα συμμετείχαν.

Τα παιδιά που θα συμμετείχαν στην έρευνα, έπρεπε να πληρούν τα εξής κριτήρια:

- ▼ Φυσιολογική νοημοσύνη
- ▼ Να μην παρουσιάζουν αισθητηριακά ελλείμματα
- ▼ Να είναι μονόγλωσσα, με μητρική γλώσσα την ελληνική

Ο αριθμός του δείγματος που συμμετείχε στην έρευνα ήταν 50 παιδιά, εκ των οποίων τα 27 ήταν κορίτσια και τα 23 ήταν αγόρια και η ηλικίες τους κυμαίνονταν από 7 ετών και 1 μηνών έως 8 ετών και 9 μηνών. Πιο συγκεκριμένα, οι ηλικίες των κοριτσιών κυμαίνονταν από 7 ετών και 3

μηνών έως 8 ετών και 9 μηνών και οι ηλικίες των αγοριών κυμαίνονταν από 7 ετών και 1 μηνών έως 8 ετών και 7 μηνών.

VI.2 Πλαίσιο Έρευνας

Η χορήγηση των δοκιμασιών πραγματοποιούνταν κατά τη διάρκεια του σχολικού ωραρίου, σε χώρο όπου πληρούσε τις κατάλληλες προϋποθέσεις - ήσυχο και άνετο περιβάλλον - αφού πρώτα είχε προηγηθεί συνεννόηση με τους Διευθυντές των Δημοτικών Σχολείων. Η κάθε συνεδρία διαρκούσε 35 με 40 λεπτά και για την ολοκλήρωση του δείγματος, απαιτήθηκαν συνολικά 15 ημέρες.

Για τις κλίμακες “Ίδέες Περιεχομένου Αρχικής Αφήγησης” της ιστορίας και “Ίδέες Περιεχομένου Ανάκλησης” της ιστορίας, πραγματοποιήθηκε απομαγνητοφώνηση των αφηγήσεων όλων των παιδιών, με σκοπό την βαθμολόγηση της απόδοσης των παιδιών σε όλες τις κλίμακες του τεστ ERRNI.

VI.3 ERRNI - Expression, Reception and Recall of Narrative

Instrument -

Όπως αναφέραμε στην εισαγωγή το τεστ ERRNI είναι ένα τεστ αφηγηματικού λόγου το οποίο αποτελείται από πέντε κλίμακες οι οποίες είναι:

1. Κλίμακα Περιεχομένου Ιδεών Αρχικής Αφήγησης
2. Κλίμακα Περιεχομένου Ιδεών Ανάκλησης Ιστορίας
3. Κλίμακα Μέσου Μήκους Εκφοράς ανά λέξη
4. Κλίμακα Αντίληψης
5. Κλίμακα Λήθης - Forgetting -

Διαδικασία Χορήγησης

Αρχικά δίνεται στον εξεταζόμενο μία εικόνα ως δοκιμή και του ζητείται να την περιγράψει. Σκοπός είναι να εξοικειωθεί ο εξεταζόμενος με την έννοια της περιγραφής και γενικά με την διαδικασία χορήγησης του τεστ. Στη συνέχεια λοιπόν ο εξεταστής δίνει την εξής οδηγία: «Πες μου όσο πιο πολλά μπορείς σχετικά με όσα συμβαίνουν σε αυτή την εικόνα...». Σε περίπτωση που ο εξεταζόμενος δεν δώσει καμία απάντηση ή απαντήσει μόνο με 1 ή 2 λέξεις, δίνεται η εξής οδηγία: «Τι άλλο βλέπεις να συμβαίνει;». Επιπρόσθετα, σε περίπτωση που ο εξεταζόμενος δεν δίνει λεπτομέρειες, ο εξεταστής εστιάζει σε σημαντικά σημεία για την πλοκή της ιστορίας και δίνονται οι εξής οδηγίες: «Τι συμβαίνει εδώ;» ή «Γιατί νομίζεις ότι το κάνει αυτό;».

Κύριο Μέρος Εξέτασης

Αρχικά πρέπει να αναφερθεί ότι πρέπει να γίνει προσεκτική παρατήρηση των εικόνων όπου αποτελούν την ιστορία. Ο εξεταστής δίνει στον εξεταζόμενο την εξής οδηγία: «Τώρα θα σου δείξω ένα βιβλίο με μία ιστορία. Έχεις όλο τον χρόνο χωρίς να βιαστείς καθόλου, να κοιτάξεις

την ιστορία και αφού δεις όλες τις εικόνες της ιστορίας, θα γυρίσεις πίσω και θα μου την πεις από την αρχή...».

Είναι σημαντικό ο εξεταζόμενος να ενθαρρύνεται να κοιτάξει όλες τις εικόνες προσεκτικά χωρίς περιορισμό χρόνου. Κατά την διάρκεια που εξεταζόμενος βλέπει τις εικόνες, ο εξεταστής δεν πρέπει να κάνει κανένα σχόλιο αλλά μπορεί να δείχνει τα σημαντικά σημεία σε κάθε εικόνα τα οποία παίζουν κύριο ρόλο στην πλοκή της ιστορίας.

VI.3.1 ERRNI - Κλίμακα Περιεχομένου Ιδεών Αρχικής Αφήγησης Ιστορίας

VI.3.1.1 Διαδικασία Χορήγησης

Αρχικά δίνουμε στον εξεταζόμενο ένα βιβλίο με μία ιστορία. Του εξηγούμε ό,τι έχει όσο χρόνο χρειάζεται για να κοιτάξει την ιστορία και αφού δει όλες τις εικόνες της ιστορίας, θα μας πει την ιστορία από την αρχή.

Στη συνέχεια, αφού ο εξεταζόμενος δει τις εικόνες, αρχίζει η αφήγηση του, αφού προηγουμένως αναφερθεί το ονοματεπώνυμο του παιδιού, η ημερομηνία και η ώρα. Η αφήγηση ηχογραφείται με κασετόφωνο επαγγελματικής χρήσης Panasonic RN-302.

Ο εξεταστής δεν πρέπει να βοηθάει στην κατασκευή της αφήγησης και να καθοδηγεί τον εξεταζόμενο με ερωτήσεις προκειμένου να εκμαιεύσει συγκεκριμένες πληροφορίες-λεπτομέρειες αλλά παρέχει μόνο γενική ενθάρρυνση ως απόκριση στην αφήγηση. Είναι αρκετά σημαντικό επίσης, να μην ενημερωθεί ο εξεταζόμενος ότι θα ακολουθήσει ανάκληση της ιστορίας αργότερα ή ό,τι θα του ζητηθεί να απαντήσει σε ερωτήσεις που σχετίζονται με την ιστορία.

VI.3.1.2 Βαθμολόγηση

Σύμφωνα με το εγχειρίδιο του Τεστ ERRNI παρέχονται 24 ιδέες. Σύμφωνα με τις οδηγίες λοιπόν του εγχειριδίου, βαθμολογούμε με 2 πόντους τις σωστές απαντήσεις όπου περιλαμβάνονται ολοκληρωμένες ιδέες. Με 1 πόντο βαθμολογούμε τις ιδέες που παρέχουν εν μέρει πληροφορίες και δεν είναι ολοκληρωμένες και σε περίπτωση υπεργενικεύσεων ή λανθασμένων λέξεων που ανήκουν στο σωστό σημασιολογικό πλαίσιο. Με 0 πόντους βαθμολογούμε τις λανθασμένες ιδέες ή τις ιδέες που δεν αναφέρονται καθόλου από τον εξεταζόμενο.

Πρέπει να αναφερθεί ό,τι δεν είναι απαραίτητο ο εξεταζόμενος να χρησιμοποιεί τις ίδιες λέξεις με αυτές που περιέχονται στις ιδέες του εγχειριδίου. Ο βαθμός των συνολικών ιδεών που προκύπτει είναι το raw score ή σύνολο σωστών απαντήσεων και αντιστοιχεί σύμφωνα με την ηλικία του εξεταζόμενου, με την εκατοστιαία τιμή του γενικού πληθυσμού και το standard score.

VI.3.2 ERRNI - Κλίμακα Περιεχομένου Ιδεών Ανάκλησης Ιστορίας

VI.3.2.1 Διαδικασία Χορήγησης

Μετά από 10-30 λεπτά από την έναρξη της ηχογράφησης της αφήγησης της ιστορίας, πραγματοποιείται ανάκληση της ιστορίας (μέσα σε χρονικό διάστημα 10-30 λεπτών δεν επηρεάζεται η ανάκληση της ιστορίας -Bishop,2004-). Ο εξεταστής δίνει στον εξεταζόμενο τις εξής οδηγίες: «Θυμάσαι την ιστορία που μου είπες? Θέλω να δω πόσο καλά την θυμάσαι. Πες μου την ιστορία πάλι, χωρίς να κοιτάς τις εικόνες. Πες μου όσο πιο πολλά μπορείς» . Πρέπει να σημειωθεί ό,τι αν ο εξεταζόμενος δεν θυμάται την ιστορία, δεν δείχνουμε πάλι τις εικόνες.

Στο διάστημα αυτό, μεταξύ της αρχικής αφήγησης της ιστορίας και της ανάκλησης χορηγήθηκε το ‘Τεστ Αθηνά’ και συγκεκριμένα η κατηγορία του τεστ ‘Γλωσσικές Αναλογίες’.

VI.3.2.2 Βαθμολόγηση

Σύμφωνα με το εγχειρίδιο του Τεστ ERRNI παρέχονται 24 ιδέες. Βαθμολογούμε λοιπόν με 2 πόντους τις σωστές απαντήσεις όπου περιλαμβάνονται ολοκληρωμένες ιδέες. Με 1 πόντο βαθμολογούμε τις ιδέες που παρέχουν εν μέρει πληροφορίες και σε περίπτωση υπεργενικεύσεων ή λανθασμένων λέξεων που ανήκουν στο σωστό σημασιολογικό πλαίσιο. Με 0 πόντους βαθμολογούμε τις λανθασμένες ιδέες ή τις ιδέες που δεν αναφέρονται καθόλου από τον εξεταζόμενο.

Πρέπει να αναφερθεί ό,τι δεν είναι απαραίτητο ο εξεταζόμενος να χρησιμοποιεί τις ίδιες λέξεις με αυτές που περιέχονται στις ιδέες του εγχειριδίου. Ο βαθμός των συνολικών ιδεών που προκύπτει είναι το raw score ή σύνολο σωστών απαντήσεων και αντιστοιχεί σύμφωνα με την ηλικία του εξεταζόμενου, με την εκατοστιαία τιμή του γενικού πληθυσμού και το standard score.

VI.3.3 ERRNI - Κλίμακα Μέσου Μήκους Εκφοράς ανά λέξη -MME-

VI.3.3.1 Διαδικασία Χορήγησης

Το MME είναι ένας δείκτης συντακτικής περιπλοκότητας γλωσσικής έκφρασης. Το MME ανά λέξη δεν είναι ένας ευαίσθητος δείκτης συντακτικής περιπλοκότητας σε παιδιά κάτω των 5 χρόνων, αλλά οι νόρμες από το ERRNI έρχονται σε αντίφαση με αυτή την υπόθεση. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την συνεχή αύξηση του MME ανά λέξη σε παιδιά μέχρι τη μεσαία παιδική ηλικία. Το MME ανά λέξη δείχνει τους γλωσσικούς περιορισμούς ενός παιδιού που δεν κάνει πολλά γραμματικά λάθη. Όταν το standard score του MME ανά λέξη είναι χαμηλό, σημαίνει ότι πιθανώς οι φράσεις του παιδιού αποτελούνται κυρίως από προτάσεις χωρίς περίπλοκες δομικές φράσεις. Ωστόσο, υπάρχουν συντακτικές διαταραχές που δεν ανιχνεύει το MME ανά λέξη. Στη διαδικασία εξαίρεσης και διαχωρισμού φράσεων αποκλείονται :

1. Λανθασμένες ενάρξεις και αυτοδιορθώσεις
2. Άμεσες επαναλήψεις μιας φράσης με τις ίδιες ακριβώς λέξεις
3. Ανολοκλήρωτες φράσεις
4. Ερωτήσεις προς τον εξεταστή ζητώντας πληροφορίες
5. Γενικά σχόλια που δεν είναι μέρος της αφήγησης και αποτελούν μια ολοκληρωμένη φράση

Ότι αφορά στις λέξεις, σε παρένθεση μπαίνουν οι δυσνόητες λέξεις. Οι τελείως ακατανόητες λέξεις σημειώνονται με <χχχ>, με ένα χ για κάθε συλλαβή. Εάν πάνω από το 10% των φράσεων περιέχουν ακατανόητες λέξεις ή πάνω από το 20% είναι προσπάθειες του εξεταστή να μαντέψει, το τεστ πρέπει να σταματήσει. Φράσεις με απόστροφο π.χ. μ'αρέσει μετριούνται σαν δύο ξεχωριστές λέξεις.

Ότι αφορά στις φράσεις, τα όριά τους ακολουθούνται βάσει κανόνων σύνταξης. Δεν λαμβάνονται υπόψη προσωδιακά χαρακτηριστικά.

Ότι αφορά σε δευτερεύουσες προτάσεις, τοποθετούμε κάθετο / για να σηματοδοτηθεί το τέλος μιας φράσης, κύρια ή δευτερεύουσα πρόταση μαζί ή υπογραμμίζουν ολόκληρη τη φράση κύρια και δευτερεύουσα.

Ότι αφορά στις συμπλεκτικές και συμπερασματικές φράσεις, σημαντικό είναι να παίρνουμε ως διαφορετικές φράσεις τις κύριες προτάσεις που διαχωρίζονται με το

και όταν και οι προτάσεις έχουν υποκείμενο. Ενώ αν δεν έχουν υποκείμενο, τις μετράμε ως μία. Ως μία μετράμε τις φράσεις που περιλαμβάνουν διαδοχικές κύριες προτάσεις που αναφέρονται στο αρχικό υποκείμενο και η τελευταία πρόταση εισάγεται από το και.

Αξίζει να σημειωθεί πως χωρίζουμε τις φράσεις όταν το και χρησιμοποιείται για να ενώσει ουσιαστικά. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, τα παιδιά που παράγουν έναν μεγάλο αριθμό ουσιαστικών στη σειρά, να αποδώσουν χαμηλό MME ανά λέξη.

VI.3.3.2 Βαθμολόγηση

Για τη μέτρηση και βαθμολόγηση του MME ανά λέξη, μετράμε τον αριθμό των λέξεων και τον αριθμό των φράσεων και τα διαιρούμε, αφού προηγουμένως έχουμε λάβει υπόψη όλα τα παραπάνω για την μέτρηση. Η διαδικασία εξαίρεσης και διαχωρισμού των φράσεων αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη σωστή καταμέτρηση των λέξεων και των φράσεων. Το πηλίκο που προκύπτει από τη διαίρεση του αριθμού των λέξεων και του αριθμού των φράσεων, είναι το MME ανά λέξη και αντιστοιχεί σύμφωνα με την ηλικία του εξεταζόμενου με την εκατοστιαία τιμή του γενικού πληθυσμού και το standard score.

VI.3.4 ERRNI – Κλίμακα Αντίληψης

VI.3.4.1 Διαδικασία Χορήγησης

Σύμφωνα με το εγχειρίδιο του Τεστ ERRNI περιλαμβάνονται 9 ερωτήσεις κατανόησης-αντίληψης που αφορούν την ιστορία. Οι απαντήσεις του εξεταζόμενου καταγράφονται στην αντίστοιχη φόρμα.

Οι ερωτήσεις 1, 4, 5, 6, 8, 9 απαιτούν την ικανότητα εξαγωγής συμπερασμάτων. Μέσω των ερωτήσεων αυτών αποδίδονται οι νοητικές και συναισθηματικές καταστάσεις του εξεταζόμενου. Οι ερωτήσεις 2, 3, 7 απαιτούν την ικανότητα του εξεταζόμενου να θυμάται λεπτομέρειες.

Ο εξεταστής λοιπόν δίνει στον εξεταζόμενο την εξής οδηγία: « Τώρα θα σου κάνω μερικές ερωτήσεις σχετικά με την ιστορία. Θα κοιτάξουμε πάλι το βιβλίο με τις εικόνες. Εδώ είναι η πρώτη εικόνα...». Σε περίπτωση που ο εξεταζόμενος απαντάει εκτός θέματος μία ερώτηση, δεν επαναλαμβάνουμε την ερώτηση. Σκοπός των ερωτήσεων αντίληψης-κατανόησης είναι να δούμε αν κατανοεί τις ερωτήσεις με τις συγκεκριμένες λέξεις. Αποτυχία κατανόησης των συγκεκριμένων λέξεων, παρέχει κλινικά χρήσιμες πληροφορίες.

VI.3.4.2 Βαθμολόγηση

Με 2 πόντους βαθμολογούμε τις σωστές απαντήσεις όπου παρέχονται όλες οι σχετιζόμενες λεπτομέρειες και εκφράζονται με κατάλληλη χρήση της γλώσσας. Επιπλέον, 2 πόντους δίνουμε σε μία μη λεκτική απάντηση όπως το να δείξει ο εξεταζόμενος την σωστή απάντηση.

Με 1 πόντο βαθμολογούμε μία λογική απάντηση που παραλείπονται όμως σημαντικά στοιχεία. Επιπλέον δεν δίνεται κανένας πόντος σε λανθασμένες ή αόριστες απαντήσεις. Πρέπει να σημειωθεί ό,τι υπάρχει και αρνητική βαθμολόγηση. Βαθμολογούμε με -1, απαντήσεις που είναι εκτός περιεχομένου και δεν σχετίζονται με την ιστορία.

Ο συνολικός βαθμός που προκύπτει είναι το raw score ή σύνολο σωστών απαντήσεων και αντιστοιχεί σύμφωνα με την ηλικία του εξεταζόμενου, με την εκατοστιαία τιμή του γενικού πληθυσμού και το standard score.

VI.3.5 ERRNI – Κλίμακα Λήθης - Forgetting -

Το forgetting score είναι σημαντικό στην αξιολόγηση, καθώς δίνει πληροφορίες για τη λεκτική μακροπρόθεσμη μνήμη. Ωστόσο, έρευνες για τη μνήμη στην παιδική αφήγηση είναι ελάχιστες. Το γεγονός να ξεχνάει κάποιος γρήγορα μια αφήγηση έχει παρατηρηθεί κυρίως στο σύνδρομο Τέρνερ και επιληψία κροταφικού λοβού (Bishop, 2000 & Adams, 1990). Συνεπώς, η μνήμη είναι αδύνατη όταν η κωδικοποίηση της αρχικής αφήγησης της ιστορίας είναι περιορισμένη ή λόγω περιορισμένης κατανόησης ή ακόμα όταν η μεταβίβαση υπολειτουργεί, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να μετατραπεί η βραχυπρόθεσμη μνήμη σε μακροπρόθεσμη μνήμη. Το forgetting score είναι αρνητικό όταν το παιδί αφηγείται περισσότερες ιδέες της ιστορίας κατά την ανάκληση σε σχέση με την αρχική αφήγηση. Αυτό μπορεί να συμβαίνει εξαιτίας των συναισθημάτων του παιδιού π.χ. αν ήταν ντροπαλό στην αρχή το παιδί. Συνεπώς, στην περίπτωση που ο εξεταζόμενος αποδίδει πολύ χαμηλή βαθμολογία στη δοκιμασία περιεχομένου ιδεών αρχικής αφήγησης, είναι πολύ πιθανό να ξεχάσει γρήγορα το περιεχόμενο ιδεών της ιστορίας. Γι' αυτό το λόγο το forgetting score δεν υπολογίζεται σε παιδιά κάτω των 6 χρόνων ή όταν το standard score για την αρχική αφήγηση είναι κάτω από 80. Ωστόσο, το forgetting score δεν είναι τόσο αξιόπιστο όσο τα άλλα scores του test, γιατί έχει αυξημένες πιθανότητες λάθους μέτρησης.

VI.3.5.1 Βαθμολόγηση

Το forgetting score προκύπτει, αν αφαιρέσουμε από το standard score του Περιεχομένου Ιδεών της Αρχικής Αφήγησης της ιστορίας, το standard score του Περιεχομένου Ιδεών Ανάκλησης της ιστορίας. Εάν η βαθμολογία που προκύψει, κυμαίνεται από 1 έως 31, σημαίνει ότι ο εξεταζόμενος αφηγείται περισσότερες ιδέες κατά την αρχική αφήγηση

της ιστορίας σε σχέση με την ανάκληση της ιστορίας. Αντιθέτως, εάν η βαθμολογία που προκύπτει, κυμαίνεται από -1 έως -31, σημαίνει ότι ο εξεταζόμενος αφηγείται περισσότερες ιδέες κατά την ανάκληση της ιστορίας σε σχέση με την αρχική αφήγηση της ιστορίας.

VI.4 Αθηνά Τεστ - Κλίμακα ‘ Γλωσσικές Αναλογίες ’ -

VI.4.1 Διαδικασία χορήγησης

Χορηγήθηκαν 32 γλωσσικές αναλογίες , όπου η κάθε μία αναλογία περιλαμβάνει δύο ζεύγη προτάσεων. Το κάθε ζεύγος περιέχει δύο έννοιες (όπως π.χ. λεμόνι – ξινό, καφές – πικρός). Οι έννοιες στο κάθε ζεύγος συνδέονται μεταξύ τους με μια ορισμένη σχέση όπως π.χ. στο συγκεκριμένο ζεύγος « γεύση » και σχηματίζουν μια αναλογία. Η αρχική πρόταση χορηγείται πλήρης ενώ η δεύτερη ελλιπής, καθώς λείπει η δεύτερη έννοια. Ο εξεταστής διαβάσει την κάθε αναλογία διακόπτοντας απότομα, χωρίς να χαμηλώνει τον τόνο της φωνής του για να δείξει ότι η δεύτερη πρόταση είναι ελλιπής. Ο εξεταζόμενος καλείται να συμπληρώσει την αναλογία με την έννοια που λείπει. Ο εξεταστής καταγράφει στην αντίστοιχη φόρμα τις απαντήσεις του εξεταζόμενου αυτολεξεί. Στην αντίστοιχη φόρμα στη στήλη ερώτηση, έχει καταχωρηθεί ο τελευταίος όρος της πρώτης – της πλήρους – πρότασης της αναλογίας. Στη στήλη συνηθέστερη απάντηση έχει καταχωρηθεί η πιο συνήθης σωστή απάντηση για κάθε ερώτηση. Αν ο εξεταζόμενος αποτύχει σε 4 συνεχόμενες ερωτήσεις η χορήγηση της κλίμακας τερματίζεται.

VI.4.2 Βαθμολόγηση

Στην αντίστοιχη φόρμα, δίπλα σε κάθε ερώτηση στη στήλη Μονάδες, ο εξεταστής σημειώνει αναλόγως:

- 1 αν η απάντηση είναι σωστή
- 0 αν η απάντηση είναι λανθασμένη

Στη συνέχεια γίνεται το άθροισμα των σωστών απαντήσεων του παιδιού και καταχωρείται στο αντίστοιχο τετραγωνάκι της φόρμας, το οποίο ονομάζεται «αρχικός αριθμός» .

Ανώτερος βαθμός : 32 μονάδες .

Στη συνέχεια ανατρέχουμε στους πίνακες που περιέχουν τα αναπτυξιακά ηλίκια ανάλογα με την κάθε ηλικιακή ομάδα. Αφού βρούμε το αναπτυξιακό ηλικίο του κάθε παιδιού, ανατρέχουμε στον πίνακα 6.1 όπου παρέχεται η αντιστοιχία μεταξύ αναπτυξιακών ηλικίων και εκατοστιαίων θέσεων-τιμών .

Το κάθε αναπτυξιακό ηλικίο έχει ξεχωριστή εκατοστιαία θέση-τιμή. Στη συνέχεια ανατρέχουμε στον πίνακα 8.1, όπου βρίσκονται οι αναπτυξιακές ηλικίες για τις 11 αριθμητικές κλίμακες του Αθηνά Test και βρίσκουμε από τον αρχικό βαθμό του παιδιού την αναπτυξιακή του ηλικία .

VII. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Στους πίνακες που ακολουθούν οι μεν μετρήσιμες μεταβλητές παρουσιάζονται με τη μέση τιμή (mean value) των μετρήσεων τους, την τυπική απόκλιση (standard deviation), την ελάχιστη (min value), τη μέγιστη (max value) τιμή, το διάμεσο (median) και τη δεσπόζουσα τιμή (mode), οι δε μη μετρήσιμες μεταβλητές (βαθμωτές, διχοτομικές ή κατηγορικές) παρουσιάζονται με τη συχνότητα (απόλυτος αριθμός) εμφάνισης της απάντησης καθώς και με τη σχετική συχνότητα (ποσοστιαία αναλογία) εμφάνισης της κάθε τιμής της μεταβλητής.

Ο στατιστικός έλεγχος που χρησιμοποιήθηκε για τον έλεγχο των διαφορών στις τιμές των δεικτών που παρατηρήθηκαν μεταξύ των εξεταζομένων ομάδων και υποομάδων ήταν το student's t-test (paired samples και το independent samples).

Για τον έλεγχο της συσχέτισης (συνάφειας) μεταξύ των διαφόρων αριθμητικών μεταβλητών χρησιμοποιήθηκε ο συντελεστής συσχέτισης του Pearson (r) (Pearson correlation coefficient). Οι τιμές που μπορεί να λάβει ο συντελεστής συσχέτισης του Pearson ανήκουν στο διάστημα [-1, +1]. Οι τιμές +1, -1 αντιστοιχούν σε τέλεια συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών, ενώ η τιμή 0 αντιστοιχεί σε πλήρη έλλειψη συσχέτισης μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών. Θετικές τιμές του συντελεστή συσχέτισης δηλώνουν πως οι δύο μεταβλητές αυξάνονται ή μειώνονται με τον ίδιο τρόπο (ταυτόχρονα), ενώ αρνητικές τιμές του συντελεστή συσχέτισης δηλώνουν πως όταν η μία μεταβλητή αυξάνει η άλλη ελαττώνεται.

Κατά τη στατιστική ανάλυση και επεξεργασία των δεδομένων οι διαφορές και συσχετίσεις που προκύπτουν θεωρούνται στατιστικά σημαντικές, αν και μόνο αν αντιστοιχούν σε πιθανότητα $p < 0.05$ (όπως αυτή προκύπτει από τον αντίστοιχο κάθε φορά στατιστικό έλεγχο). Για τη στατιστική επεξεργασία των δεδομένων της έρευνάς μας χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πακέτο SPSS 13 για Windows.

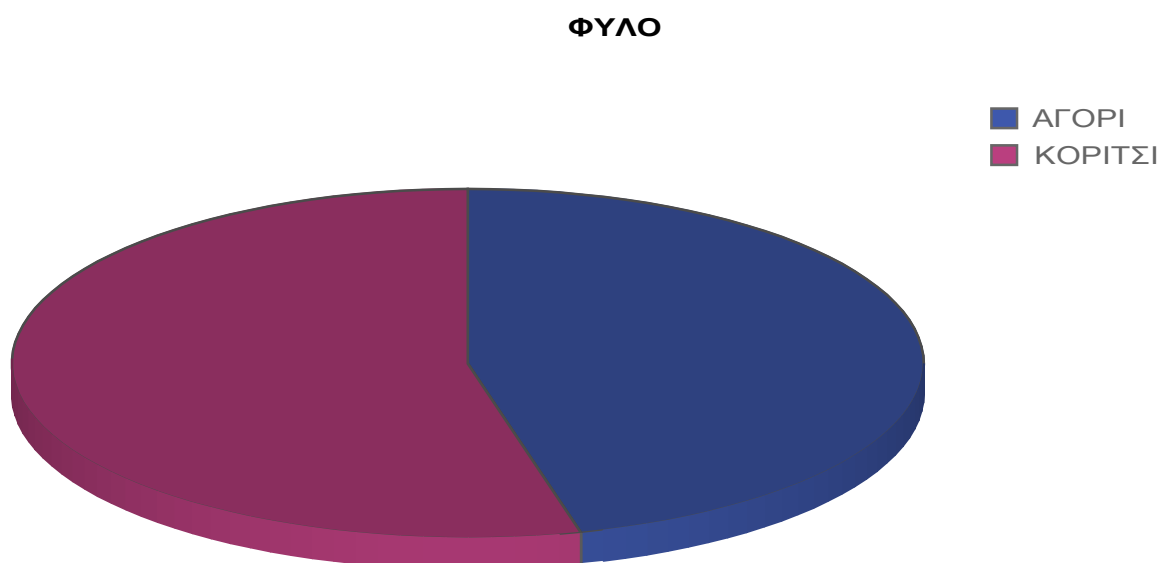
VIII. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το 54% των μαθητών που συμμετείχαν στην παρούσα μελέτη ήταν κορίτσια και το υπόλοιπο 46% αγόρια (Πίνακας 1, Σχήμα 1).

Πίνακας 1: Κατανομή συμμετεχόντων ως προς το φύλο.

ΦΥΛΟ	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Αγόρι	23	46
Κορίτσι	27	54
Σύνολο	50	100,0

Σχήμα 1: Κατανομή συμμετεχόντων ως προς το φύλο.

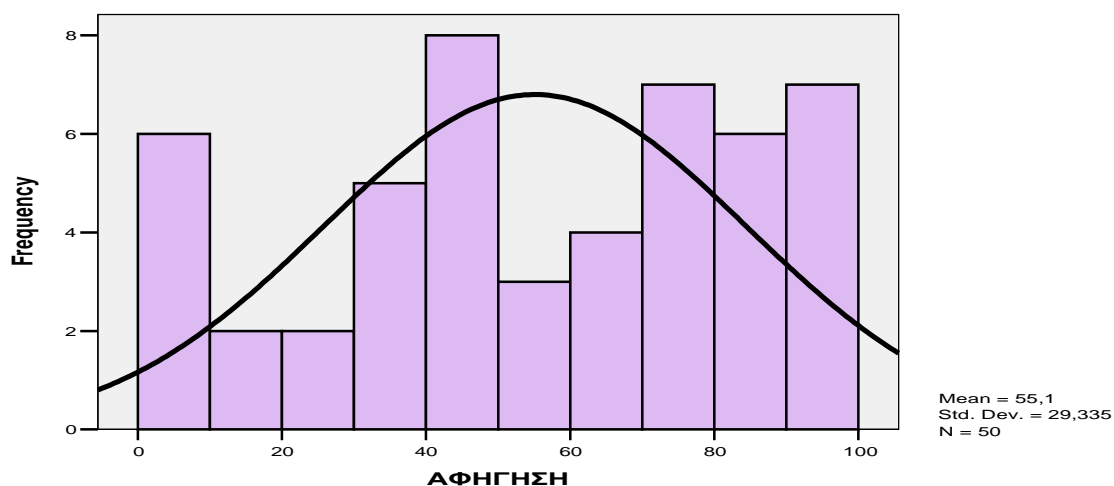

Τα χαρακτηριστικά της κατανομής για την κλίμακα Ιδέες Περιεχομένου Αρχικής Αφήγησης παρουσιάζονται στον πίνακα 2. Παρατηρούμε ότι οι εκατοστιαίες τιμές για την αναφερόμενη κλίμακα κυμαίνονται μεταξύ 2 (ελάχιστο) και 99 (μέγιστο). Η μέση τιμή της κατανομής είναι 55,10 και η τυπική απόκλιση από τη μέση τιμή 29,335 ενώ η διάμεσος αυτής είναι 57,00. Από το ακόλουθο γράφημα (Σχήμα 2) συμπεραίνουμε ότι η κατανομή της μεταβλητής μας είναι κανονική κατανομή.

Πίνακας 2: Χαρακτηριστικά της κατανομής για την κλίμακα Ιδέες Περιεχομένου Αρχικής Αφήγησης.

Αριθμός παιδιών	50
Μέσος όρος (mean)	55,10
Διάμεσος (median)	57,00
Δεσπόζουσα τιμή (mode)	46,00
Τυπική απόκλιση (standard deviation)	29,335
Ελάχιστο (minimum)	2
Μέγιστο (maximum)	99

Σχήμα 2: Ιστόγραμμα της κατανομής για την κλίμακα Ιδέες Περιεχομένου Αρχικής Αφήγησης.

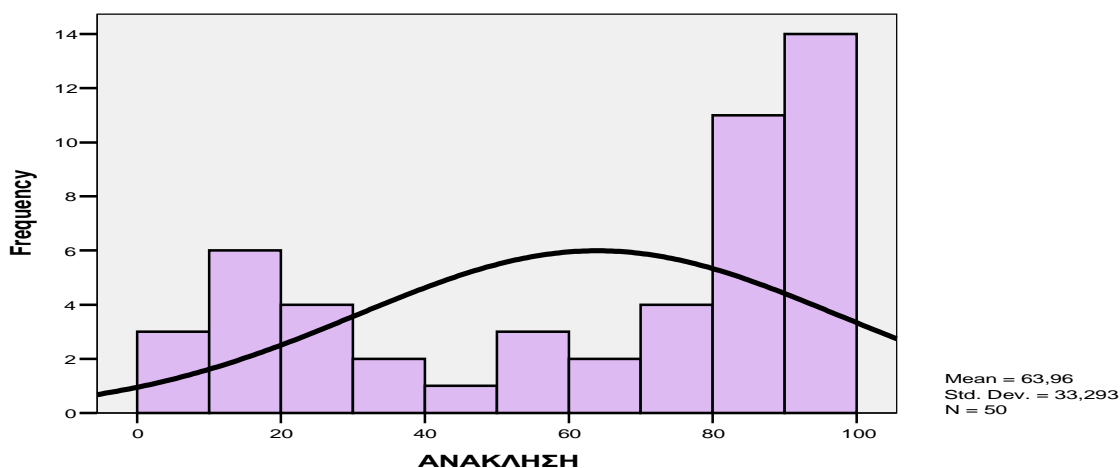

Τα χαρακτηριστικά της κατανομής για την κλίμακα Ιδέες Περιεχομένου Ανάκλησης της ιστορίας παρουσιάζονται στον πίνακα 3. Παρατηρούμε ότι οι εκατοστιαίες τιμές για την αναφερόμενη κλίμακα κυμαίνονται μεταξύ 1 (ελάχιστο) και 99 (μέγιστο). Η μέση τιμή της κατανομής είναι 63,96 και η τυπική απόκλιση από τη μέση τιμή 33,293 ενώ η διάμεσος αυτής είναι 79,00. Από το ακόλουθο γράφημα (Σχήμα 3) συμπεραίνουμε ότι η κατανομή της μεταβλητής μας είναι κανονική κατανομή.

Πίνακας 3: Χαρακτηριστικά της κατανομής για την κλίμακα Ιδέες Περιεχομένου Ανάκλησης της ιστορίας.

Αριθμός παιδιών	50
Μέσος όρος (mean)	63,96
Διάμεσος (median)	79,00
Δεσπόζουσα τιμή (mode)	86
Τυπική απόκλιση (standard deviation)	33,293
Ελάχιστο (minimum)	1
Μέγιστο (maximum)	99

Σχήμα 3: Ιστογράμμο της κατανομής για την κλίμακα Ιδέες Περιεχομένου Ανάκλησης της ιστορίας.

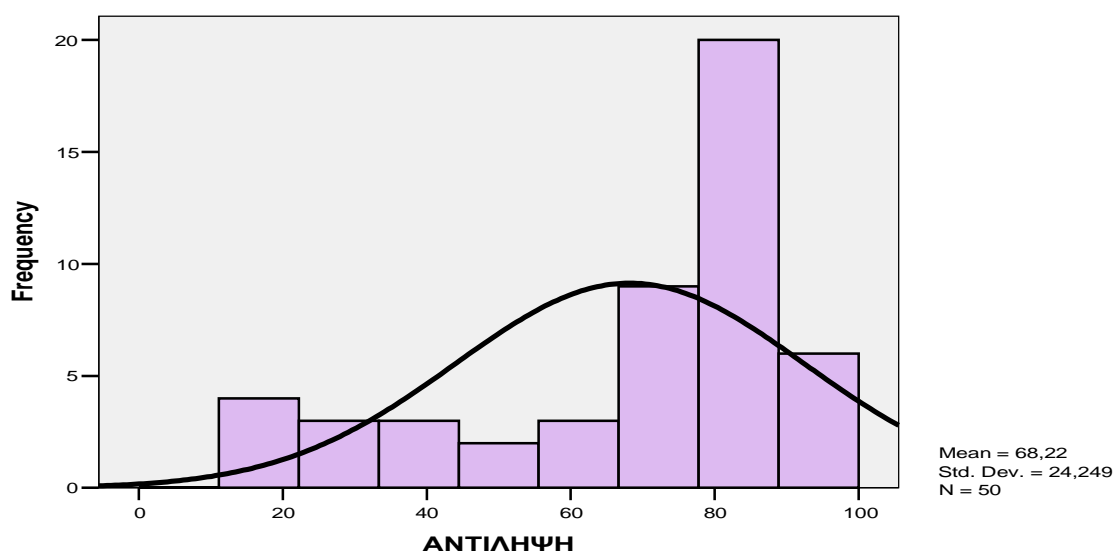

Τα χαρακτηριστικά της κατανομής για την κλίμακα Αντίληψη παρουσιάζονται στον πίνακα 4. Παρατηρούμε ότι οι εκατοστιαίες τιμές για την αναφερόμενη κλίμακα κυμαίνονται μεταξύ 12 (ελάχιστο) και 99 (μέγιστο). Η μέση τιμή της κατανομής είναι 68,22 και η τυπική απόκλιση από τη μέση τιμή 24,249 ενώ η διάμεσος αυτής είναι 78,00. Από το ακόλουθο γράφημα (Σχήμα 4) συμπεραίνουμε ότι η κατανομή της μεταβλητής μας είναι κανονική κατανομή.

Πίνακας 4: Χαρακτηριστικά της κατανομής για την κλίμακα Αντίληψη.

Αριθμός παιδιών	50
Μέσος όρος (mean)	68,22
Διάμεσος (median)	78,00
Δεσπόζουσα τιμή (mode)	87
Τυπική απόκλιση (standard deviation)	24,249
Ελάχιστο (minimum)	12
Μέγιστο (maximum)	99

Σχήμα 4: Ιστόγραμμα της κατανομής για την κλίμακα Αντίληψη.

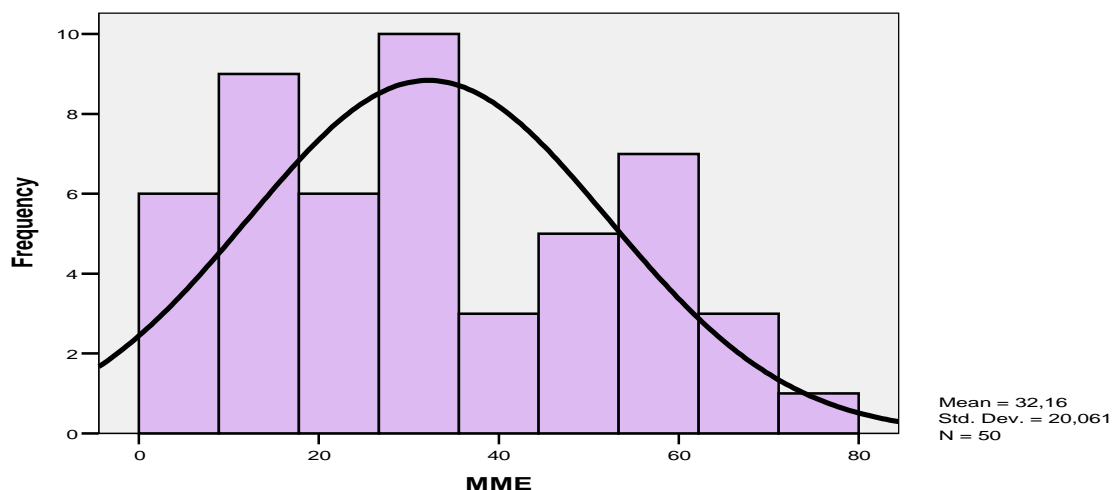

Τα χαρακτηριστικά της κατανομής για την κλίμακα Μέσο Μήκος Εκφοράς ανά λέξη παρουσιάζονται στον πίνακα 5. Παρατηρούμε ότι οι εκατοστιαίες τιμές για την αναφερόμενη κλίμακα κυμαίνονται μεταξύ 1 (ελάχιστο) και 73 (μέγιστο). Η μέση τιμή της κατανομής είναι 32,16 και η τυπική απόκλιση από τη μέση τιμή 20,061 ενώ η διάμεσος αυτής είναι 29,00. Από το ακόλουθο γράφημα (Σχήμα 5) συμπεραίνουμε ότι η κατανομή της μεταβλητής μας είναι κανονική κατανομή.

Πίνακας 5: Χαρακτηριστικά της κατανομής για την κλίμακα Μέσο Μήκος Εκφοράς ανά λέξη.

Αριθμός παιδιών	50
Μέσος όρος (mean)	32,16
Διάμεσος (median)	29,00
Δεσπόζουσα τιμή (mode)	29
Τυπική απόκλιση (standard deviation)	20,061
Ελάχιστο (minimum)	1
Μέγιστο (maximum)	73

Σχήμα 5: Ιστόγραμμα της κατανομής για την κλίμακα Μέσο Μήκος Εκφοράς ανά λέξη.

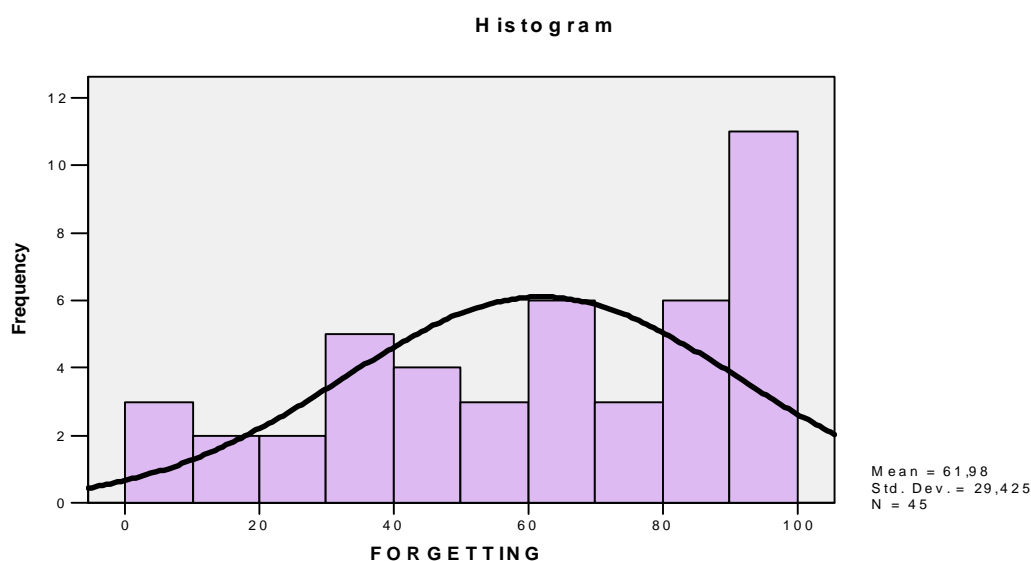
Τα χαρακτηριστικά της κατανομής για την κλίμακα Λήθη ή forgetting παρουσιάζονται στον πίνακα 6. Παρατηρούμε ότι οι εκατοστιαίες τιμές για την αναφερόμενη κλίμακα κυμαίνονται μεταξύ 2 (ελάχιστο) και 97 (μέγιστο). Η μέση τιμή της κατανομής είναι 61,98 και η τυπική απόκλιση από τη μέση τιμή 29,425 ενώ η διάμεσος αυτής είναι 66,00. Από το ακόλουθο γράφημα (Σχήμα 6) συμπεραίνουμε ότι η κατανομή της μεταβλητής μας είναι κανονική κατανομή.

Πίνακας 6: Χαρακτηριστικά της κατανομής για την κλίμακα Λήθη ή Forgetting.

Αριθμός παιδιών	45
Μέσος όρος (mean)	61,98
Διάμεσος (median)	66.00
Δεσπόζουσα τιμή (mode)	66*
Τυπική απόκλιση (standard deviation)	29,425
Ελάχιστο (minimum)	2
Μέγιστο (maximum)	97

*Υπάρχουν πολλαπλές τιμές (εμφανίζεται η μικρότερη)

Σχήμα 6: Ιστόγραμμα της κατανομής για την κλίμακα Λήθη ή Forgetting.

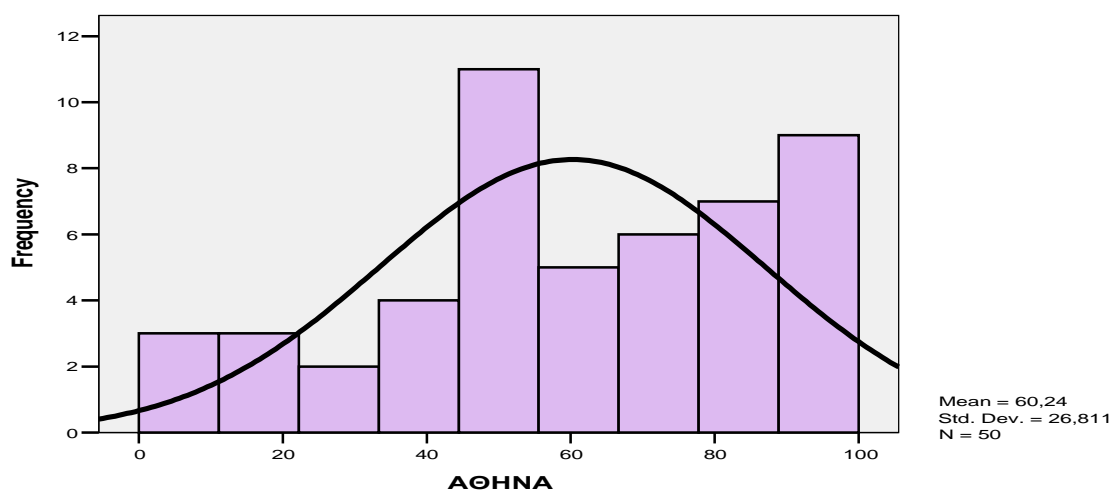

Τα χαρακτηριστικά της κατανομής για την κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά test παρουσιάζονται στον πίνακα 7. Παρατηρούμε ότι οι εκατοστιαίες τιμές για την αναφερόμενη κλίμακα κυμαίνονται μεταξύ 5 (ελάχιστο) και 98 (μέγιστο). Η μέση τιμή της κατανομής είναι 60,24 και η τυπική απόκλιση από τη μέση τιμή 26,811 ενώ η διάμεσος αυτής είναι 63,00. Από το ακόλουθο γράφημα (Σχήμα 7) συμπεραίνουμε ότι η κατανομή της μεταβλητής μας είναι κανονική κατανομή.

Πίνακας 7: Χαρακτηριστικά της κατανομής για την κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά test.

Αριθμός παιδιών	50
Μέσος όρος (mean)	60,24
Διάμεσος (median)	63,00
Δεσπόζουσα τιμή (mode)	50
Τυπική απόκλιση (standard deviation)	26,811
Ελάχιστο (minimum)	5
Μέγιστο (maximum)	98

Σχήμα 7: Ιστόγραμμα της κατανομής για την κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά test.

Από την εφαρμογή του δείκτη συσχέτισης Pearson προκύπτουν:

Υπάρχει στατιστικά ασθενής αρνητική συσχέτιση ($r = |-0,079| < |0,5|$) μεταξύ των (εκατοστιαίων) τιμών της κλίμακας Ιδέες Περιεχομένου Αρχικής Αφήγησης και της κλίμακας Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά τεστ. Δηλαδή όταν αυξάνονται οι τιμές στην κλίμακα Ιδέες Περιεχομένου Αρχικής Αφήγησης, μειώνονται οι αντίστοιχες τιμές στην κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά τεστ (Πίνακας 8).

Πίνακας 8: Συνάφεια μεταξύ της κλίμακας Ιδέες Περιεχομένου Αρχικής Αφήγησης με την κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά τεστ.

		Κλίμακα ιδέες αρχικής αφήγησης
Κλίμακα	Pearson (r)	- 0,079
Γλωσσικές Αναλογίες Αθηνά test	P	0,588
	Αριθμός παιδιών (N)	50

Υπάρχει στατιστικά ασθενής θετική συσχέτιση ($r = |0,086| < |0,5|$) μεταξύ των (εκατοστιαίων) τιμών της κλίμακας Αντίληψη και της κλίμακας Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά test. Δηλαδή όταν αυξάνονται οι τιμές στην κλίμακα Αντίληψη, αυξάνονται και οι αντίστοιχες τιμές στην κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά test (Πίνακας 9).

Πίνακας 9: Συνάφεια μεταξύ της κλίμακας Αντίληψη με την κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά τεστ.

		Κλίμακα αντίληψη
Κλίμακα	Pearson (r)	0,086
Γλωσσικές Αναλογίες Αθηνά test	P	0,051
	Αριθμός παιδιών (N)	50

Επίσης, θα ερευνήσουμε αν το μέσο σκορ όλων των κλιμάκων του αφηγηματικού τεστ ERRNI, που μετρήθηκαν, διαφέρει από το μέσο σκορ της κλίμακας Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά τεστ. Για τον σκοπό αυτό χρησιμοποιούμε τον έλεγχο t-test κατά ζεύγη.

Το μέσο σκορ για την κλίμακα Ιδέες Περιεχόμενου Αρχικής Αφήγησης υπολογίστηκε 55,10 και η τυπική απόκλιση 29,335 ενώ το μέσο σκορ της κλίμακας Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά test υπολογίστηκε 60,24 και η τυπική απόκλιση 26,811 (Πίνακας 10). Η διαφορά που παρατηρείται δεν είναι στατιστικά σημαντική ($t(49) = -0,881$, $p = 0,383 > 0,05$).

Το μέσο σκορ για την κλίμακα Ιδέες Ανάκλησης υπολογίστηκε 63,96 και η τυπική απόκλιση 33,293 ενώ το μέσο σκορ της κλίμακας Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά test υπολογίστηκε 60,24 και η τυπική απόκλιση 26,811 (Πίνακας 10). Η διαφορά που παρατηρείται δεν είναι στατιστικά σημαντική ($t(49) = 1,633$, $p = 0,109 > 0,05$).

Το μέσο σκορ για την κλίμακα Αντίληψη υπολογίστηκε 68,22 και η τυπική απόκλιση 24,249 ενώ το μέσο σκορ της κλίμακας Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά test υπολογίστηκε 60,24 και η τυπική απόκλιση 26,811 (Πίνακας 10). Η διαφορά που παρατηρείται δεν είναι στατιστικά σημαντική ($t(49)=0,364$, $p=0,721$).

Το μέσο σκορ για την κλίμακα Μέσο Μήκος Εκφοράς ανά λέξη υπολογίστηκε 32,16 και η τυπική απόκλιση 20,061, ενώ το μέσο σκορ της κλίμακας Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά test υπολογίστηκε 60,24 και η τυπική απόκλιση 26,811 (Πίνακας 10). Η διαφορά που παρατηρείται είναι στατιστικά σημαντική ($t(49)= - 6,171$, $p< 0,05$).

Το μέσο σκορ για την κλίμακα Λήθη ή Forgetting υπολογίστηκε 61,98 και η τυπική απόκλιση 29,425, ενώ το μέσο σκορ της κλίμακας Λεξιλόγιο του Αθηνά test υπολογίστηκε 61,44 και η τυπική απόκλιση 25,55 (Πίνακας 10). Η διαφορά που παρατηρείται δεν είναι στατιστικά σημαντική ($t(44)=0,093$, $p=0,922$).

Πίνακας 10: Σύγκριση μέσων σκορ όλων των κλιμάκων του ERRNI που μετρήθηκαν με το μέσο σκορ της κλίμακας Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά test.

	Μέσος όρος (mean)	N	Std. Deviation	t-test	df	p
Κλίμακα ιδέες αρχικής αφήγησης	55,10	50	29,335	- 0,881	49	0,383
Κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες Αθηνά test	60,24	50	26,811			
Κλίμακα ιδέες ανάκλησης	63,96	50	33,293	0,597	49	0,553
Κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες Αθηνά test	60,24	50	26,811			
Κλίμακα αντίληψη	68,22	50	24,249	1,633	49	0,109
Κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες Αθηνά test	60,24	50	26,811			
Κλίμακα μέσο μήκος εκφοράς	32,16	50	20,061	- 6,171	49	< 0,05
Κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες Αθηνά test	60,24	50	26,811			
Κλίμακα Λήθη ή Forgetting	61,98	45	29,425	0,489	49	0,627
Κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες Αθηνά test	61,44	45	25,555			

Τέλος, θα ερευνηθεί αν υπάρχει διαφορά στις μέσες τιμές του σκορ των κλιμάκων Ιδέες Περιεχομένου Αρχικής Αφήγησης, Ιδέες Περιεχομένου Ανάκλησης της ιστορίας και Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά test ανάμεσα στα δύο φύλα των παιδιών.

Το μέσο σκορ στην κλίμακα Ιδέες Περιεχομένου Αρχικής Αφήγησης για τα αγόρια υπολογίστηκε 60,91 και η τυπική απόκλιση 29,172 ενώ για τα κορίτσια υπολογίστηκε 50,15 και η τυπική απόκλιση 29,092 (Πίνακας 11). Η διαφορά που παρατηρείται δεν είναι στατιστικά σημαντική ($t(48)=1,302$, $p=0,199$).

Το μέσο σκορ στην κλίμακα Ιδέες Περιεχομένου Ανάκλησης ιστορίας για τα αγόρια υπολογίστηκε 66,09 και η τυπική απόκλιση 33,140, ενώ για τα κορίτσια υπολογίστηκε 62,15 και η τυπική απόκλιση 33,944 (Πίνακας 11). Η διαφορά που παρατηρείται δεν είναι στατιστικά σημαντική ($t(48)=0,413$, $p=0,681$).

Το μέσο σκορ στην κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά test για τα αγόρια υπολογίστηκε 56,61 και η τυπική απόκλιση 25,914, ενώ για τα κορίτσια υπολογίστηκε 63,33 και η τυπική απόκλιση 27,657 (Πίνακας 11). Η διαφορά που παρατηρείται δεν είναι στατιστικά σημαντική ($t(48)=-0,882$, $p=0,382$).

Πίνακας 11: Σύγκριση μέσων σκορ των κλιμάκων Ιδέες Αρχικής Αφήγησης, Ιδέες Ανάκλησης του Τεστ ERRNI και της κλίμακας Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά τεστ για τα δύο φύλα.

		N	Μέσος όρος (mean)	Std. Deviation	t-test	df	p
Κλίμακα Ιδέες Περιεχομένου Αρχικής Αφήγησης	Αγόρι	23	60,91	29,172	1,302	48	0,199
	Κορίτσι	27	50,15	29,092			
Κλίμακα Ιδέες Περιεχομένου Ανάκλησης ιστορίας	Αγόρι	23	66,09	33,140	0,413	48	0,681
	Κορίτσι	27	62,15	33,944			
Κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά test	Αγόρι	23	56,61	25,914	- 0,882	48	0,382
	Κορίτσι	27	63,33	27,657			

ΙΧ. ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Πρέπει αρχικά να αναφέρουμε ότι οι στατιστικές αναλύσεις που πραγματοποιήθηκαν, έδειξαν ότι σε όλες τις δοκιμασίες του Αφηγηματικού Λόγου ERRNI καθώς επίσης και στην κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά Τεστ, η απόδοση των παιδιών ακολουθεί κανονική κατανομή.

Τα χαρακτηριστικά της κατανομής για την κλίμακα Ιδέες Περιεχομένου Ανάκλησης της ιστορίας με μέση τιμή 63,96, την κλίμακα Λήθη ή forgetting με μέση τιμή 61.98 και την κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά Τεστ με μέση τιμή 60,24 παρουσιάζουν παρόμοια αποτελέσματα. Πρέπει να αναφέρουμε ότι στην κλίμακα Λήθη και μόνο σε αυτή, εξαιρέθηκαν 5 υποκείμενα, όποτε το δείγμα για την κλίμακα αυτή αποτελούνταν από 45 υποκείμενα. Το σύνολο των σωστών απαντήσεων(raw score) για την κλίμακα της Λήθης υπολογίζεται, από την διαφορά των Ιδεών της Αρχικής Αφήγησης και των Ιδεών Ανάκλησης της αφήγησης. Σε περίπτωση όμως που το standard score για την κλίμακα Ιδέες Περιεχομένου Αρχικής Αφήγησης είναι μικρότερο του 80 (<80), δεν μπορούμε να υπολογίσουμε το raw score της Λήθης. Οπότε, λόγω του κριτηρίου αυτού, για την μέτρηση της κλίμακας της Λήθης, εξαιρέθηκαν από το δείγμα 5 υποκείμενα, τα οποία δεν πληρούσαν το παραπάνω κριτήριο.

Όσον αφορά στην κλίμακα Αντίληψη με μέση τιμή 68,22,κυμαίνεται φυσικά σε πολύ πιο υψηλά επίπεδα σε σχέση με την κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά Τεστ.

Αφετέρου, όσον αφορά στην κλίμακα Ιδέες Περιεχομένου Αρχικής Αφήγησης της ιστορίας με μέση τιμή 55,10 και στην κλίμακα Μέσο Μήκος Εκφοράς (ΜΜΕ ανά λέξη) με μέση τιμή 32,16, τα χαρακτηριστικά της κατανομής κυμαίνονται σε πολύ πιο χαμηλά επίπεδα

σε σχέση με την κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά Τεστ. Όσον αφορά στην κλίμακα Ιδέες Περιεχομένου Αρχικής Αφήγησης της ιστορίας με μέση τιμή 55,10 κυμαίνεται σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με την κλίμακα Ιδέες Περιεχομένου Ανάκλησης της ιστορίας με μέση τιμή 63,96. Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι η απόδοση των παιδιών στην Ανάκληση της ιστορίας ήταν υψηλότερη σε σχέση με την Αρχική Αφήγηση της ιστορίας.

Επιπρόσθετα, επιλέχθηκε να διερευνηθεί στατιστικά η συσχέτιση μεταξύ της κλίμακας Ιδέες Περιεχομένου Αρχικής Αφήγησης και της κλίμακας Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά Τεστ. Από την εφαρμογή του δείκτη συσχέτισης Pearson προέκυψε ότι υπάρχει στατιστικά ασθενής αρνητική συσχέτιση ($r = -0,079 / < 0,5$) μεταξύ των εκατοστιαίων τιμών τους. Δηλαδή, όταν αυξάνονται οι τιμές στην κλίμακα Ιδέες Περιεχομένου Αρχικής Αφήγησης, μειώνονται οι αντίστοιχες τιμές στην κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά Τεστ.

Ακόμη, επιλέχθηκε να διερευνηθεί στατιστικά η συσχέτιση μεταξύ της κλίμακας Αντίληψης και της κλίμακας Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά Τεστ. Από την εφαρμογή του δείκτη συσχέτισης Pearson προέκυψε ότι υπάρχει στατιστικά ασθενής θετική συσχέτιση ($r = 0,086 / < 0,5$) μεταξύ των εκατοστιαίων τιμών τους. Δηλαδή, όταν αυξάνονται οι τιμές στην κλίμακα Αντίληψη, αυξάνονται και οι αντίστοιχες τιμές στην κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά Τεστ.

Επιπλέον, ο στατιστικός έλεγχος t-test κατά ζεύγη έδειξε ότι το μέσο σκορ των κλιμάκων Ιδέες Περιεχομένου Αρχικής Αφήγησης, Ιδέες Περιεχομένου Ανάκλησης, Αντίληψη και Λήθη ή Forgetting δεν διαφέρει στατιστικά σημαντικά από το μέσο σκορ της κλίμακας Γλωσσικές Αναλογίες του Τεστ Αθηνά. Αντιθέτως, το μέσο σκορ της κλίμακας Μέσο Μήκος Εκφοράς ανά λέξη διαφέρει στατιστικά σημαντικά από το μέσο σκορ της κλίμακας Γλωσσικές Αναλογίες του Τεστ Αθηνά.

Ακόμη, η διαφορά των μέσο σκορ μεταξύ αγοριών και κοριτσιών στις κλίμακες “Ίδέες Περιεχομένου Αρχικής Αφήγησης” της ιστορίας, “Ίδέες Περιεχομένου Ανάκλησης” της ιστορίας και στην κλίμακα “Γλωσσικές Αναλογίες”, δεν είναι στατιστικά σημαντική.

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι σε μια συζήτηση που πραγματοποιούνταν αρχικά με τους εκπαιδευτικούς του κάθε σχολείου, φροντίσαμε να ενημερωθούμε σε γενικά πλαίσια και για την σχολική επίδοση των παιδιών που θα συμμετείχαν στην έρευνα.

Τα παιδιά λοιπόν, που είχαν καλή σχολική επίδοση, είχαν αντίστοιχα και καλή επίδοση σε όλες τις δοκιμασίες. Ενώ αντίθετα, παιδιά που είχαμε ενημερωθεί ότι δεν είχαν καλή σχολική επίδοση, δεν είχαν και καλά αποτελέσματα στις δοκιμασίες που τους χορηγήθηκαν.

X. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Αυτή η πτυχιακή εργασία – έρευνα που στόχευε στη διερεύνηση της καταλληλότητας της δοκιμασίας του αφηγηματικού λόγου ERRNI στα ελληνόπουλα, υποδεικνύει ένα αισιόδοξο μήνυμα μέσα από τα αποτελέσματα της έρευνας.

Πραγματοποιήθηκε σύγκριση όλων των κλιμάκων του τεστ ERRNI με την κλίμακα Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά τεστ, και δεν παρατηρήθηκε σημαντική στατιστική διαφορά, όπως αναγράφεται λεπτομερώς στην περίληψη. Καθίσταται σημαντική η περαιτέρω έρευνα σε ακόμη μεγαλύτερο αριθμό δείγματος του φυσιολογικού πληθυσμού για περισσότερα αξιόπιστα αποτελέσματα. Ελπίζουμε η αξιοπιστία του δείγματος να οδηγήσει στην στάθμιση του τεστ ERRNI στην Ελλάδα. Αυτό σημαίνει ότι στην επιστήμη της Λογοθεραπείας θα προστεθεί ένα ακόμη σημαντικό εργαλείο μέτρησης ατόμων με γλωσσικές διαταραχές τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά. Η ποιοτική μέτρηση θεωρείται ως δείκτης της απόδοσης του εξεταζόμενου να μεταφέρει περίπλοκες αφηγηματικές πληροφορίες. Ποιοτικά επίσης αξιολογείται και η αντίληψη. Οι ερωτήσεις που εμπεριέχονται στην Αντίληψη δίνουν πληροφορίες για την ικανότητα του εξεταζόμενου να θυμάται λεπτομέρειες της ιστορίας και μέσω αυτών να βγάλει συμπεράσματα για την ιστορία. Το Μέσο Μήκος Εκφοράς ανά λέξη (MLUw) είναι ένας δείκτης συντακτικής περιπλοκότητας γλωσσικής έκφρασης και δίνει πληροφορίες για τους γλωσσικούς περιορισμούς του εξεταζόμενου που δεν κάνει πολλά γραμματικά λάθη. Αυτό σημαίνει ότι όταν το standard score του MME ανά λέξη είναι χαμηλό, ο εξεταζόμενος δεν χρησιμοποιεί περίπλοκες δομικά φράσεις.

Θα πρέπει ακόμη να τονισθεί εάν συνεχιστεί η έρευνα στον ελληνικό πληθυσμό, να γίνουν ορισμένες τροποποιήσεις των εικόνων του τεστ,

έτσι ώστε να είναι πλησιέστερες στην ελληνική νοοτροπία, κουλτούρα και καθημερινότητα. Συγκεκριμένα, στις εικόνες που φαίνεται το αγόρι της ιστορίας να κρατά μια τσάντα και να πηγαίνει στην αγορά, η πλειοψηφία των εξεταζόμενων την ονόμασε βαλίτσα καθώς στην Ελλάδα δεν χρησιμοποιούνται τέτοιου είδους τσάντες και ειδικά από μικρά σε ηλικία παιδιά. Σε αυτό το σημείο του τεστ υπήρξε μία σύγχυση. Επίσης, στις Γλωσσικές Αναλογίες του Αθηνά τεστ παρουσιάστηκαν ορισμένα προβλήματα. Η πλειοψηφία των εξεταζόμενων δεν γνώριζε την έννοια ‘κεντάμε’ στην ερώτηση 29, απαντώντας λάθος ή και καθόλου σε αυτή την ερώτηση. Επίσης, στην ερώτηση 27, η πλειοψηφία των παιδιών δεν γνώριζε την έννοια ‘θεμέλια’, με αποτέλεσμα είτε να μην απαντάει καθόλου στην ερώτηση είτε να απαντάει λανθασμένα.

XI. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ø Αναγνωστόπουλος, Β.Δ., (2006). *Τάσεις και εξελίξεις της παιδικής Λογοτεχνίας*. Οι εκδόσεις των φίλων.
- Ø Αναγνωστόπουλος, Β.Δ., Κουλουμπή, Κ., Παπαρούση, Μ., Σταυρουλάκη, Ε., & Τσιλιμένη, Τ., (2007). *Αφήγηση και εκπαίδευση. Εισαγωγή στην τέχνη της αφήγησης. Άρθρα και μελετήματα*. Εκδόσεις εργαστηρίου Λόγου και Πολιτισμού Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
- Ø Au C. W., Stokes, S. F., & Wang. A. M. Y., (2004). Three measures of language production for Cantonese-speaking school aged student in a story retelling task. *Journal of speech, Language and Hearing Research*, 47, 1164-78.
- Ø Bishop, D. V. M. (2004). *Expression, Reception and Recall of Narrative Instrument (ERRNI)*. London: Psychological Corporation
- Ø Γκούμα, Κ., (2008). «Χορήγηση της δοκιμασίας Αφηγηματικού Λόγου-ERRNI σε παιδιά Β' Τάξης Δημοτικού και σύγκριση της επίδοσής τους με την κλίμακα Λεξιλόγιο του Αθηνά τεστ (πilotική έρευνα)».
- Πτυχιακή Εργασία
- Ø Catts, H. W., Stokes, S. F., & Proctor-Williams, K., (2004). Oral and written story composition skills of children with language impairment. *Journal of Speech, Language and Hearing Research*, 47, 1301-18.
- Ø Goldman, S., (2008). *Narratives of Personal Events in children with Autism and developmental Language Disorders*. Poster.
- Sylviegold@aol.com
- Ø Kaderavek, J. N & Sulzby, E., (2000). Narrative production by children with and without specific language impairment: oral narrative and emergent readings. *Journal of Speech, Language and Hearing Research*, 43, 34-49.

- Ø Lilies, B. Z., Duffy, R. J., Merritt, D. D., & Purcell, S. L., (1995). Measurement of narrative discourse ability in children with language disorders. *Journal of Speech and Hearing Research*, 38, 415-425.
- Ø McGregor, K. K.,(2000). The development and enhancement of narrative skills in a preschool classroom: towards a solution to clinical-client mismatch. *American Journal of Speech-Language Pathology*, 9, 55-71.
- Ø Paul. R., Hernandez, R., Taylor, L., & Johnson, K., (1996). Narrative development in late talkers: Early school age. *Journal of Speech and Hearing Research*, 39, 1295-1303.
- Ø Pearson, B., & de Villiers, P., (2006). Discourse, narrative & pragmatic development. *Encyclopedia of language & linguistic* 686-693.
- Ø Wagner, C.R., Nettelbladt, U., Sahlen, B., & Niholm, C., (2000). Conversation versus narration in pre-school children with language impairment. *International Journal of Llanguage & Communication Disorder*, 35, 83-93.
- Ø Σαραφίδου, Τ. (2003). *Θέματα σύνταξης και λόγου της νέας ελληνικής γλώσσας*. Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης.
- Ø *Αφηγηματικοί τρόποι*. Retrieved March 20, 2010, from http://users.auth.gr/~akarakit/neoelliniki_logotechnia.doc
- Ø *"Αφηγηματικοί τρόποι-Αφηγηματικός χρόνος"*. Retrieved March 20, 2010, from http://www.komvos.edu.gr/glwssa/dokimes/keimena_dokeimon/a_lykeio_u/afigisi_a/afigisi_3.htm
- Ø *Αφήγηση*. Retrieved March 20, 2010, from http://www.greek-language.gr/greekLang/studies/discourse/2_1_3/index.html
- Ø *Αφήγηση*. Retrieved March 20, 2010, from http://users.dra.sch.gr/symfo/sholio/ekthesi/a_likiu/afigisi_analitika.html

Ø *Η θεωρία του Αφηγηματικού Λόγου του Gerard Genette.*

Retrieved March 20, 2010, from <http://users.auth.gr/~akarakit/afigmatikoslogos.doc>

Ø *Ο αφηγητής και η οπτική γωνία.* Retrieved March 20, 2010, from

<http://dide-anatol.att.sch.gr/tte/nea/sumbouloi/filologikalyk.ppt>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Πρωτόκολλο απαντήσεων

Expression, Reception and Recall of Narrative Instrument (ERRNI)

ERRNI

Version 1 Record Form: Fish Story

Name/ID: _____	Year	Month	Day
Age: _____ Gender: _____	Test Date		
Teacher: _____	Birth Date		
School/Class: _____	Chronological Age		

Comments:

Record start time of client's narrative (hour and minutes)

Initial story-telling	Recall of story	Retention Interval

Comprehension questions (given after final recall)

(* indicates detail question, be careful to ensure page giving the answer is not visible)

Q	Type	Question	Response	Score
1	R	What sort of pet does the boy have?		
2	R	Why did the boy's mother give him money?		
3	C	On the next page, which animals were at the front of the pet shop?		
4	R	Where did they get their ice-creams?		
4	K	What did the girl think was in her yellow bag?		
5	R	What did the boy expect to find in his bag when he got home?		
6	R	How did the boy feel when he found the doll?		
7	R	On the next page, there is a dog home. What colour is it?		
8	M	What is the mother talking to on the phone?		
9	R	How did the boy feel when the girl came to his house?		
			TOTAL	

The Psychological Corporation

Published by Harcourt Assessment, 32 Avenue Road, London NW1 7NY

Copyright © Harcourt Assessment Ltd.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or any information storage or retrieval system, without permission in writing from the publisher.

Printed in the United Kingdom

ISBN 0 7491 3170 6

Scoring of story content

Sheet 0, 1 of 2

Ideas: 2 points for full use	Initial story-telling	Recall
1. boy feels get fish		
2. mother gives boy money		
3. to buy another fish		
4. boy sets off down the street to the shops		
5. he arrives at the pet shop		
6. shows the shopkeeper the fish he wants		
7. the shopkeeper puts the fish in his bag		
8. the boy buys the fish		
9. he sets off home		
10. he meets two friends		
11. the boy and girl go to buy an ice-cream		
12. the little girl takes fish out of bag		
13. they sit on the bench		
14. and eat their ice-creams		
15. the boy waves goodbye and goes home		
16. he finds he has a doll in his bag		
17. he tells his mother		
18. mum phones his friends		
19. his friends come over with the fish		
20. they exchange contents of bags		
21. the boy gets his fish back		
22. the boy puts the new fish in the tank		
23. the boy shows his friends the fish		
24. the little girl is happy to have her doll		
TOTAL IDEAS SCORE		

Scoring of MLUw

	N word	N utterances
Initial story-telling		
Recall		
TOTAL	(A)	(B)
MLUw (A/B)		

Summary

	Raw score	Percentile	Standard score
Ideas: initial story-telling			(C)
Ideas: recall			(D)
Fluency*	(C-D)		
Comprehension			
MLUw			

*Scoring note: To be reliable it can be disregarded to use composite for children under 5; it was on an average of the standard scores for initial story-telling is 6.80

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Περιεχόμενο Ιδεών

1) το αγόρι ταΐζει το ψάρι του
2) η μητέρα δίνει χρήματα στο αγόρι
3) να αγοράσει ένα άλλο ψάρι
4) το αγόρι κατέβηκε στο δρόμο ή στα μαγαζιά
5) έφτασε στο μαγαζί που πουλούσε κατοικίδια
6) δείχνει στην πωλήτρια/υπάλληλο το ψάρι που θέλει να αγοράσει
7) η πωλήτρια βάζει το ψάρι στην τσάντα του
8) το αγόρι αγοράζει το ψάρι
9) φεύγει για το σπίτι
10) συναντάει δύο φίλες
11) το αγόρι και το κορίτσι πηγαίνουν να αγοράσουν ένα παγωτό
12) το μικρό κορίτσι βγάζει το ψάρι έξω από την τσάντα
13) κάθονται στο παγκάκι
14) και τρώνε το παγωτό τους
15) το αγόρι χαιρετάει το κορίτσι και πηγαίνει σπίτι
16) βρίσκει ότι έχει μία κούκλα στην τσάντα του
17) το λέει στην μητέρα/μαμά του
18) η μαμά τηλεφωνεί στις φίλες του
19) οι φίλες του έρχονται στο σπίτι με το ψάρι
20) ανταλλάζουν τα περιεχόμενα των τσαντών τους
21) το αγόρι παίρνει πίσω το ψάρι του
22) βάζει το νέο του ψάρι στο ενυδρείο ή γυάλα
23) το αγόρι δείχνει στις φίλες του το ψάρι
24) το μικρό κορίτσι είναι χαρούμενο που έχει/βρίσκει την κούκλα της

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Συγκεντρωτικοί πίνακες

Μαθητές		Πακία	Ιδέες: Αρχική Αφήγηση			Ιδέες: Ανάκλιση		
			Raw score	Percentile	Standard score	Raw score	Percentile	Standard score
4ο Δημοτικό Σχολείο Αγρινίου - Β' Τάξη - κ= κορίτσι α= αγόρι	1) Ν.Κ. (κ)	7-7	26	77	111	23	86	116
	2) Σ.Κ. (κ)	7-11	23	57	103	20	71	108
	3) Β.Μ. (α)	7-11	30	93	122	31	99	135
	4) Α.Ν. (α)	7-7	30	93	122	31	99	135
	5) Α.Κ. (α)	7-2	24	74	110	22	89	118
	6) Σ.Ν. (κ)	7-11	30	93	122	27	96	126
	7) Ε.Α. (κ)	7-3	27	88	118	27	98	131
	8) Χ.Ν. (α)	7-6	29	94	123	21	86	116
	9) Ν.Σ. (κ)	8-9	23	42	97	26	85	116
	10) Κ.Μ. (κ)	7-10	32	97	128	29	98	131
	11) Ο.Γ. (κ)	7-8	23	57	103	18	59	103
	12) Δ.Κ. (α)	7-11	26	77	111	23	86	116
	13) Α.Τ. (α)	7-10	35	99	135	27	82	114
	14) Κ.Κ. (κ)	7-4	22	60	104	25	96	126
	15) Ν.Α. (κ)	7-4	26	84	115	27	98	131
	16) Α.Μ. (α)	7-4	25	79	112	33	99	135
	17) Β.Ν. (κ)	7-11	24	64	105	27	96	126
	18) Α.Υ. (κ)	7-6	28	86	116	23	86	116
	19) Π.Κ. (α)	7-11	26	77	111	21	77	111
	20) Δ.Κ. (α)	7-11	25	71	108	26	95	125
	21) Α.Κ. (α)	7-11	24	64	105	28	97	128
	22) Κ.Τ. (α)	7-4	29	94	123	22	89	118
	23) Π.Κ. (α)	7-5	21	53	101	23	92	121
	24) Π.Σ. (α)	7-10	27	82	114	20	71	108
	25) Π.Γ. (κ)	7-11	27	82	114	26	95	125
16ο Δημοτικό Σχολείο Αγρινίου - Β' Τάξη - κ= κορίτσι α= αγόρι	1) Ν.Κ. (κ)	7-7	26	77	111	23	86	116
	2) Σ.Κ. (κ)	7-11	23	57	103	20	71	108
	3) Β.Μ. (α)	7-11	30	93	122	31	99	135
	4) Α.Ν. (α)	7-7	30	93	122	31	99	135
	5) Α.Κ. (α)	7-2	24	74	110	22	89	118
	6) Σ.Ν. (κ)	7-11	30	93	122	27	96	126
	7) Ε.Α. (κ)	7-3	27	88	118	27	98	131
	8) Χ.Ν. (α)	7-6	29	94	123	21	86	116
	9) Ν.Σ. (κ)	8-9	23	42	97	26	85	116
	10) Κ.Μ. (κ)	7-10	32	97	128	29	98	131
	11) Ο.Γ. (κ)	7-8	23	57	103	18	59	103
	12) Δ.Κ. (α)	7-11	26	77	111	23	86	116
	13) Α.Τ. (α)	7-10	35	99	135	27	82	114
	14) Κ.Κ. (κ)	7-4	22	60	104	25	96	126
	15) Ν.Α. (κ)	7-4	26	84	115	27	98	131
	16) Α.Μ. (α)	7-4	25	79	112	33	99	135
	17) Β.Ν. (κ)	7-11	24	64	105	27	96	126
	18) Α.Υ. (κ)	7-6	28	86	116	23	86	116
	19) Π.Κ. (α)	7-11	26	77	111	21	77	111
	20) Δ.Κ. (α)	7-11	25	71	108	26	95	125
	21) Α.Κ. (α)	7-11	24	64	105	28	97	128
	22) Κ.Τ. (α)	7-4	29	94	123	22	89	118
	23) Π.Κ. (α)	7-5	21	53	101	23	92	121
	24) Π.Σ. (α)	7-10	27	82	114	20	71	108
	25) Π.Γ. (κ)	7-11	27	82	114	26	95	125
20ο Δημοτικό Σχολείο Αγρινίου - Β' Τάξη - κ= κορίτσι α= αγόρι	1) Ν.Κ. (κ)	7-7	26	77	111	23	86	116
	2) Σ.Κ. (κ)	7-11	23	57	103	20	71	108
	3) Β.Μ. (α)	7-11	30	93	122	31	99	135
	4) Α.Ν. (α)	7-7	30	93	122	31	99	135
	5) Α.Κ. (α)	7-2	24	74	110	22	89	118
	6) Σ.Ν. (κ)	7-11	30	93	122	27	96	126
	7) Ε.Α. (κ)	7-3	27	88	118	27	98	131
	8) Χ.Ν. (α)	7-6	29	94	123	21	86	116
	9) Ν.Σ. (κ)	8-9	23	42	97	26	85	116
	10) Κ.Μ. (κ)	7-10	32	97	128	29	98	131
	11) Ο.Γ. (κ)	7-8	23	57	103	18	59	103
	12) Δ.Κ. (α)	7-11	26	77	111	23	86	116
	13) Α.Τ. (α)	7-10	35	99	135	27	82	114
	14) Κ.Κ. (κ)	7-4	22	60	104	25	96	126
	15) Ν.Α. (κ)	7-4	26	84	115	27	98	131
	16) Α.Μ. (α)	7-4	25	79	112	33	99	135
	17) Β.Ν. (κ)	7-11	24	64	105	27	96	126
	18) Α.Υ. (κ)	7-6	28	86	116	23	86	116
	19) Π.Κ. (α)	7-11	26	77	111	21	77	111
	20) Δ.Κ. (α)	7-11	25	71	108	26	95	125
	21) Α.Κ. (α)	7-11	24	64	105	28	97	128
	22) Κ.Τ. (α)	7-4	29	94	123	22	89	118
	23) Π.Κ. (α)	7-5	21	53	101	23	92	121
	24) Π.Σ. (α)	7-10	27	82	114	20	71	108
	25) Π.Γ. (κ)	7-11	27	82	114	26	95	125

Σύνολο: 12 κορίτσια
13 αγόρια.

TEST ERRNI									
Μαθητές	Ηλικία	Forgetting			Αντίληψη				
		Raw score	Percentile	Standard score	Raw score	Percentile	Standard score		
4ο Δημοτικό Σχολείο Αγρινίου - Β' Τάξη - κ= κορίτσι α= αγόρι	1) Ν.Κ (κ)	7-7	-5	66	106	15	87	117	
	2) Σ.Κ (κ)	7-11	-5	66	106	16	95	125	
	3) Β.Μ (α)	7-11	-13	86	116	15	87	117	
	4) Α.Ν (α)	7-7	-13	86	116	15	87	117	
	5) Α.Κ (α)	7-2	-8	75	110	9	27	91	
	6) Σ.Ν (κ)	7-11	-4	63	105	14	78	112	
	7) Ε.Α (κ)	7-3	-13	86	116	11	52	101	
	8) Χ.Ν (α)	7-6	7	27	91	15	91	120	
	9) Ν.Σ (κ)	8-9	-19	95	125	15	79	112	
	10) Κ.Μ (κ)	7-10	-3	59	103	14	78	112	
	11) Ο.Τ (κ)	7-8	0	49	100	13	68	107	
	12) Δ.Κ (α)	7-11	-5	66	106	14	78	112	
	13) Α.Τ (α)	7-10	21	4	74	14	78	112	
	14) Κ.Κ (κ)	7-4	-22	97	128	18	99	135	
	15) Ν.Α (κ)	7-4	-16	91	120	17	98	131	
	16) Α.Μ (α)	7-4	-23	97	128	9	27	91	
	17) Β.Ν (κ)	7-11	-21	96	126	11	43	97	
	18) Α.Υ (κ)	7-6	0	49	100	15	87	117	
	19) Π.Κ (α)	7-11	0	49	100	14	78	112	
	20) Δ.Κ (α)	7-11	-17	92	121	13	68	107	
	21) Α.Κ (α)	7-11	-13	86	116	15	87	117	
	22) Κ.Τ (α)	7-4	5	33	93	8	17	86	
	23) Π.Κ (α)	7-5	-20	95	125	13	75	110	
	24) Π.Σ (α)	7-10	6	30	92	14	78	112	
	25) Π.Τ (κ)	7-11	-11	82	114	16	92	121	
16ο Δημοτικό Σχολείο Αγρινίου - Β' Τάξη - κ= κορίτσι α= αγόρι	1) Ν.Κ (κ)	7-7	-5	66	106	15	87	117	
	2) Σ.Κ (κ)	7-11	-5	66	106	16	95	125	
	3) Β.Μ (α)	7-11	-13	86	116	15	87	117	
	4) Α.Ν (α)	7-7	-13	86	116	15	87	117	
	5) Α.Κ (α)	7-2	-8	75	110	9	27	91	
	6) Σ.Ν (κ)	7-11	-4	63	105	14	78	112	
	7) Ε.Α (κ)	7-3	-13	86	116	11	52	101	
	8) Χ.Ν (α)	7-6	7	27	91	15	91	120	
	9) Ν.Σ (κ)	8-9	-19	95	125	15	79	112	
	10) Κ.Μ (κ)	7-10	-3	59	103	14	78	112	
	11) Ο.Τ (κ)	7-8	0	49	100	13	68	107	
	12) Δ.Κ (α)	7-11	-5	66	106	14	78	112	
	13) Α.Τ (α)	7-10	21	4	74	14	78	112	
	14) Κ.Κ (κ)	7-4	-22	97	128	18	99	135	
	15) Ν.Α (κ)	7-4	-16	91	120	17	98	131	
	16) Α.Μ (α)	7-4	-23	97	128	9	27	91	
	17) Β.Ν (κ)	7-11	-21	96	126	11	43	97	
	18) Α.Υ (κ)	7-6	0	49	100	15	87	117	
	19) Π.Κ (α)	7-11	0	49	100	14	78	112	
	20) Δ.Κ (α)	7-11	-17	92	121	13	68	107	
	21) Α.Κ (α)	7-11	-13	86	116	15	87	117	
	22) Κ.Τ (α)	7-4	5	33	93	8	17	86	
	23) Π.Κ (α)	7-5	-20	95	125	13	75	110	
	24) Π.Σ (α)	7-10	6	30	92	14	78	112	
	25) Π.Τ (κ)	7-11	-11	82	114	16	92	121	
20ο Δημοτικό Σχολείο Αγρινίου - Β' Τάξη - κ= κορίτσι α= αγόρι	1) Ν.Κ (κ)	7-7	-5	66	106	15	87	117	
	2) Σ.Κ (κ)	7-11	-5	66	106	16	95	125	
	3) Β.Μ (α)	7-11	-13	86	116	15	87	117	
	4) Α.Ν (α)	7-7	-13	86	116	15	87	117	
	5) Α.Κ (α)	7-2	-8	75	110	9	27	91	
	6) Σ.Ν (κ)	7-11	-4	63	105	14	78	112	
	7) Ε.Α (κ)	7-3	-13	86	116	11	52	101	
	8) Χ.Ν (α)	7-6	7	27	91	15	91	120	
	9) Ν.Σ (κ)	8-9	-19	95	125	15	79	112	
	10) Κ.Μ (κ)	7-10	-3	59	103	14	78	112	
	11) Ο.Τ (κ)	7-8	0	49	100	13	68	107	
	12) Δ.Κ (α)	7-11	-5	66	106	14	78	112	
	13) Α.Τ (α)	7-10	21	4	74	14	78	112	
	14) Κ.Κ (κ)	7-4	-22	97	128	18	99	135	
	15) Ν.Α (κ)	7-4	-16	91	120	17	98	131	
	16) Α.Μ (α)	7-4	-23	97	128	9	27	91	
	17) Β.Ν (κ)	7-11	-21	96	126	11	43	97	
	18) Α.Υ (κ)	7-6	0	49	100	15	87	117	
	19) Π.Κ (α)	7-11	0	49	100	14	78	112	
	20) Δ.Κ (α)	7-11	-17	92	121	13	68	107	
	21) Α.Κ (α)	7-11	-13	86	116	15	87	117	
	22) Κ.Τ (α)	7-4	5	33	93	8	17	86	
	23) Π.Κ (α)	7-5	-20	95	125	13	75	110	
	24) Π.Σ (α)	7-10	6	30	92	14	78	112	
	25) Π.Τ (κ)	7-11	-11	82	114	16	92	121	

	ΤΕΣΤ ERRNI					ΤΕΣΤ ΑΘΗΝΑ				
	Μαθητές	Ηλικία	ΜΜΕ ανά λέξη			Αρχικός βαθμός	Αναπτυξιακή ηλικία	Εκαστοστιαία θόση-τιμή	Αναπτυξιακό ηλικιακό	
			Raw score	Percentile	Standard score					
4ο Δημοτικό Σχολείο Αγρινίου - Β' Τάξη - κ= κορίτσι α= αγόρι	1) Ν.Κ (κ)	7-7	7,76	41	97	21	9-0	75	12	
	2) Σ.Κ (κ)	7-11	8,09	48	99	13	7-0	16	7	
	3) Β.Μ (α)	7-11	8,41	54	102	17	7-11	50	10	
	4) Α.Ν (α)	7-7	7	24	89	10	5-11	5	5	
	5) Α.Κ (α)	7-2	7,57	42	97	12	6-8	25	8	
	6) Σ.Ν (κ)	7-11	8,49	54	102	26	10-2	98	16	
	7) Ε.Α (κ)	7-3	8,8	73	109	21	9-0	91	14	
	8) Χ.Ν (α)	7-6	7,87	48	99	14	7-3	37	9	
	9) Ν.Σ (κ)	8-9	8,98	58	103	22	9-3	63	11	
	10) Κ.Μ (κ)	7-10	8,81	67	107	18	8-2	50	10	
	11) Ο.Γ (κ)	7-8	6,5	15	84	13	7-0	16	7	
	12) Α.Κ (α)	7-11	7,4	29	92	22	9-3	84	13	
	13) Α.Τ (α)	7-10	8,59	61	104	26	10-2	98	16	
	14) Κ.Κ (κ)	7-4	7,28	35	94	16	7-9	63	11	
	15) Ν.Α (κ)	7-4	7,24	29	92	17	7-11	63	11	
	16) Α.Μ (α)	7-4	8,73	67	107	15	7-6	50	10	
	17) Β.Ν (κ)	7-11	6,92	19	87	17	7-11	50	10	
	18) Α.Υ (κ)	7-6	7,42	29	92	17	7-11	50	10	
	19) Π.Κ (α)	7-11	6,75	19	87	18	8-2	50	10	
	20) Α.Κ (α)	7-11	7,46	29	92	18	8-2	50	10	
	21) Α.Κ (α)	7-11	8,09	48	99	17	7-11	50	10	
	22) Κ.Τ (α)	7-4	8,04	55	102	11	6-4	25	8	
	23) Π.Κ (α)	7-5	7	29	92	18	8-2	75	12	
	24) Π.Σ (α)	7-10	7,7	35	94	16	7-9	37	9	
	25) Π.Γ (κ)	7-11	8,28	54	102	16	7-9	37	9	
16ο Δημοτικό Σχολείο Αγρινίου - Β' Τάξη - κ= κορίτσι α= αγόρι	1) Ν.Κ (κ)	7-7	7,76	41	97	21	9-0	75	12	
	2) Σ.Κ (κ)	7-11	8,09	48	99	13	7-0	16	7	
	3) Β.Μ (α)	7-11	8,41	54	102	17	7-11	50	10	
	4) Α.Ν (α)	7-7	7	24	89	10	5-11	5	5	
	5) Α.Κ (α)	7-2	7,57	42	97	12	6-8	25	8	
	6) Σ.Ν (κ)	7-11	8,49	54	102	26	10-2	98	16	
	7) Ε.Α (κ)	7-3	8,8	73	109	21	9-0	91	14	
	8) Χ.Ν (α)	7-6	7,87	48	99	14	7-3	37	9	
	9) Ν.Σ (κ)	8-9	8,98	58	103	22	9-3	63	11	
	10) Κ.Μ (κ)	7-10	8,81	67	107	18	8-2	50	10	
	11) Ο.Γ (κ)	7-8	6,5	15	84	13	7-0	16	7	
	12) Α.Κ (α)	7-11	7,4	29	92	22	9-3	84	13	
	13) Α.Τ (α)	7-10	8,59	61	104	26	10-2	98	16	
	14) Κ.Κ (κ)	7-4	7,28	35	94	16	7-9	63	11	
	15) Ν.Α (κ)	7-4	7,24	29	92	17	7-11	63	11	
	16) Α.Μ (α)	7-4	8,73	67	107	15	7-6	50	10	
	17) Β.Ν (κ)	7-11	6,92	19	87	17	7-11	50	10	
	18) Α.Υ (κ)	7-6	7,42	29	92	17	7-11	50	10	
	19) Π.Κ (α)	7-11	6,75	19	87	18	8-2	50	10	
	20) Α.Κ (α)	7-11	7,46	29	92	18	8-2	50	10	
	21) Α.Κ (α)	7-11	8,09	48	99	17	7-11	50	10	
	22) Κ.Τ (α)	7-4	8,04	55	102	11	6-4	25	8	
	23) Π.Κ (α)	7-5	7	29	92	18	8-2	75	12	
	24) Π.Σ (α)	7-10	7,7	35	94	16	7-9	37	9	
	25) Π.Γ (κ)	7-11	8,28	54	102	16	7-9	37	9	
20ο Δημοτικό Σχολείο Αγρινίου - Β' Τάξη - κ= κορίτσι α= αγόρι	1) Ν.Κ (κ)	7-7	7,76	41	97	21	9-0	75	12	
	2) Σ.Κ (κ)	7-11	8,09	48	99	13	7-0	16	7	
	3) Β.Μ (α)	7-11	8,41	54	102	17	7-11	50	10	
	4) Α.Ν (α)	7-7	7	24	89	10	5-11	5	5	
	5) Α.Κ (α)	7-2	7,57	42	97	12	6-8	25	8	
	6) Σ.Ν (κ)	7-11	8,49	54	102	26	10-2	98	16	
	7) Ε.Α (κ)	7-3	8,8	73	109	21	9-0	91	14	
	8) Χ.Ν (α)	7-6	7,87	48	99	14	7-3	37	9	
	9) Ν.Σ (κ)	8-9	8,98	58	103	22	9-3	63	11	
	10) Κ.Μ (κ)	7-10	8,81	67	107	18	8-2	50	10	
	11) Ο.Γ (κ)	7-8	6,5	15	84	13	7-0	16	7	
	12) Α.Κ (α)	7-11	7,4	29	92	22	9-3	84	13	
	13) Α.Τ (α)	7-10	8,59	61	104	26	10-2	98	16	
	14) Κ.Κ (κ)	7-4	7,28	35	94	16	7-9	63	11	
	15) Ν.Α (κ)	7-4	7,24	29	92	17	7-11	63	11	
	16) Α.Μ (α)	7-4	8,73	67	107	15	7-6	50	10	
	17) Β.Ν (κ)	7-11	6,92	19	87	17	7-11	50	10	
	18) Α.Υ (κ)	7-6	7,42	29	92	17	7-11	50	10	
	19) Π.Κ (α)	7-11	6,75	19	87	18	8-2	50	10	
	20) Α.Κ (α)	7-11	7,46	29	92	18	8-2	50	10	
	21) Α.Κ (α)	7-11	8,09	48	99	17	7-11	50	10	
	22) Κ.Τ (α)	7-4	8,04	55	102	11	6-4	25	8	
	23) Π.Κ (α)	7-5	7	29	92	18	8-2	75	12	
	24) Π.Σ (α)	7-10	7,7	35	94	16	7-9	37	9	
	25) Π.Γ (κ)	7-11	8,28	54	102	16	7-9	37	9	

Σύνολο: 15 κορίτσια
10 αγόρια

		ΤΕΣΤ ERRNI						
Μιαήμερες	Ηλικία	Ιδέες: Αρχική Αφιγήιση		Ιδέες: Ανάκληση				
		Raw score	Percentile	Raw score	Percentile			
7ο Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων - Β' Τάξη - κ= κορίτσια α= αγόρια	1) Χ.Γ (α)	16	9	80	4	1	65	
	2) Α.Τ (α)	12	2	69	11	10	81	
	3) Χ.Γ (α)	22	41	97	13	17	86	
	4) Ν.Ι (α)	18	32	93	17	64	105	
	5) Μ.Ο (α)	20	35	94	13	26	90	
	6) Μ.Α (κ)	15	6	77	14	22	88	
	7) Κ.Ε (κ)	13	5	75	10	12	82	
	8) Π.Ρ (κ)	13	8	79	6	6	77	
	9) Γ.Ω (κ)	19	38	95	19	76	111	
	10) Π.Κ (κ)	20	46	98	16	58	103	
	11) Π.Γ (α)	28	86	116	24	90	119	
	12) Χ.Χ (α)	21	42	97	18	59	103	
	13) Γ.Α (α)	20	35	94	11	16	85	
	14) Β.Χ (κ)	19	29	92	13	26	90	
	15) Α.Σ (κ)	20	46	98	20	81	113	
26ο Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων - Β' Τάξη - κ= κορίτσια α= αγόρια	16) Μ.Η (κ)	25	63	105	21	67	107	
	17) Μ.Μ (κ)	20	35	94	22	82	114	
	18) Γ.Θ (α)	18	23	89	16	45	98	
	19) Κ.Β (κ)	21	42	97	23	86	116	
	20) Κ.Ε (κ)	15	10	81	13	26	90	
	21) Κ.Ρ (κ)	17	17	86	6	3	72	
	22) Μ.Μ (κ)	27	70	108	14	15	84	
	23) Ρ.Μ (κ)	15	6	77	13	17	86	
	24) Τ.Β (α)	20	46	98	12	31	93	
	25) Σ.Μ (κ)	20	46	98	13	37	95	
	3ο Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων - Β' Τάξη - κ= αγόρια α= αγόρια							

TEST ERRNI									
Μαθητές	Ηλικία	Forgetting			Ανάλυση				
		Raw score	Percentile	Standard score	Raw score	Percentile	Standard score		
7ο Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων - Β' Τάξη - κ= κορίτσι α= αγόρι	1) Χ.Τ (α)	8-1	25	2	69	11	36	80	
	2) Α.Τ (α)	8-2	-	-	-	12	49	100	
	3) Χ.Τ (α)	8-1	11	17	86	14	73	109	
	4) Ν.Ι (α)	7-5	-12	84	115	13	75	110	
	5) Μ.Ο (α)	7-7	4	36	95	9	80	87	
	6) Μ.Α (κ)	8-1	-	-	-	9	16	85	
	7) Κ.Ε (κ)	7-8	-	-	-	13	68	107	
	8) Π.Ρ (κ)	7-4	-	-	-	12	64	105	
26ο Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων - Β' Τάξη - κ= κορίτσι α= αγόρι	9) Γ.Ω (κ)	7-5	-16	91	120	14	84	115	
	10) Π.Κ (κ)	7-4	-5	66	106	16	95	125	
	11) Π.Γ (α)	7-9	-3	59	103	15	87	117	
	12) Χ.Χ (α)	7-10	-6	69	107	15	87	117	
	13) Γ.Α (α)	7-7	9	22	88	15	87	117	
	14) Β.Χ (κ)	7-8	2	43	97	13	68	107	
	15) Α.Σ (κ)	7-5	-15	90	119	13	75	110	
	16) Μ.Η (κ)	8-3	-2	56	102	13	61	104	
3ο Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων - Β' Τάξη - κ= κορίτσι α= αγόρι	17) Μ.Μ (κ)	7-8	-20	95	125	13	68	107	
	18) Γ.Θ (α)	7-6	-9	77	111	15	87	117	
	19) Κ.Β (κ)	7-11	-19	95	125	14	78	112	
	20) Κ.Ε (κ)	7-8	-9	77	111	10	50	92	
	21) Κ.Ρ (κ)	7-6	14	11	82	8	12	82	
	22) Μ.Μ (κ)	8-7	24	2	69	9	13	83	
	23) Ρ.Μ (κ)	8-2	-	-	-	13	61	104	
	24) Τ.Β (α)	7-1	5	33	93	14	84	115	
25) Σ.Μ (κ)	7-4	3	39	96	10	39	96		

	ΤΕΣΤ ERRNI				ΤΕΣΤ ΑΘΗΝΑ				
	Μαθητής	Ηλικία	MIME από λέξη		Αρχικός βαθμός	Αναπτυξιακή ηλικία	Εκπαιδευτική Ομάση-ετή	Αναπτυξιακό ηλικιακό	
			Raw score	Percentile					Standard score
7ο Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων - Β' Τάξη - κ= κορίτσι α= αγόρι	1) Χ.Τ (α)	8-1	6,3	9	80	15	7-6	16	7
	2) Α.Τ (α)	8-2	4,5	1	65	25	10-0	91	14
	3) Χ.Τ (α)	8-1	5,86	5	75	19	8-5	50	10
	4) Ν.Ι (α)	7-5	5,6	6	77	21	9-0	75	12
	5) Μ.Ο (α)	7-7	7,0	24	89	20	8-8	75	12
	6) Μ.Α (κ)	8-1	6,5	12	82	13	7-0	9	6
	7) Κ.Ε (κ)	7-8	5,9	6	77	15	6-4	9	6
	8) Π.Ρ (κ)	7-4	6,0	11	82	17	7-11	63	11
	9) Γ.Ω (κ)	7-5	8,48	61	104	19	8-5	84	13
	10) Π.Κ (κ)	7-4	7,0	29	92	24	9-9	98	16
	11) Π.Γ (α)	7-9	8,2	48	99	22	9-3	84	13
	12) Χ.Χ (α)	7-10	6,5	15	84	18	8-2	50	10
	13) Γ.Α (α)	7-7	6,6	15	84	18	8-2	50	10
	14) Β.Χ (κ)	7-8	7,2	24	89	22	9-3	84	13
	15) Α.Σ (κ)	7-5	7,0	29	92	22	9-3	91	14
	16) Μ.Π (κ)	8-3	7,0	20	87	23	9-6	75	12
	17) Μ.Μ (κ)	7-8	6,5	15	84	15	7-6	37	9
	18) Γ.Θ (α)	7-6	7,3	29	92	23	9-6	91	14
	19) Κ.Β (κ)	7-11	6,65	15	84	22	9-3	84	13
	20) Κ.Ε (κ)	7-8	5,6	4	74	24	9-9	91	14
	21) Κ.Ρ (κ)	7-6	5,6	4	74	24	9-9	91	14
	22) Μ.Μ (κ)	8-7	6,96	13	83	24	9-9	84	13
	23) Ρ.Μ (κ)	8-2	7,85	36	95	22	9-3	75	12
	24) Τ.Β (α)	7-1	7,82	48	99	20	8-8	84	13
	25) Σ.Μ (κ)	7-4	8,53	67	107	17	7-11	63	11
26ο Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων - Β' Τάξη - κ= κορίτσι α= αγόρι	1) Χ.Τ (α)	8-1	6,3	9	80	15	7-6	16	7
	2) Α.Τ (α)	8-2	4,5	1	65	25	10-0	91	14
	3) Χ.Τ (α)	8-1	5,86	5	75	19	8-5	50	10
	4) Ν.Ι (α)	7-5	5,6	6	77	21	9-0	75	12
	5) Μ.Ο (α)	7-7	7,0	24	89	20	8-8	75	12
	6) Μ.Α (κ)	8-1	6,5	12	82	13	7-0	9	6
	7) Κ.Ε (κ)	7-8	5,9	6	77	15	6-4	9	6
	8) Π.Ρ (κ)	7-4	6,0	11	82	17	7-11	63	11
	9) Γ.Ω (κ)	7-5	8,48	61	104	19	8-5	84	13
	10) Π.Κ (κ)	7-4	7,0	29	92	24	9-9	98	16
	11) Π.Γ (α)	7-9	8,2	48	99	22	9-3	84	13
	12) Χ.Χ (α)	7-10	6,5	15	84	18	8-2	50	10
	13) Γ.Α (α)	7-7	6,6	15	84	18	8-2	50	10
	14) Β.Χ (κ)	7-8	7,2	24	89	22	9-3	84	13
	15) Α.Σ (κ)	7-5	7,0	29	92	22	9-3	91	14
	16) Μ.Π (κ)	8-3	7,0	20	87	23	9-6	75	12
	17) Μ.Μ (κ)	7-8	6,5	15	84	15	7-6	37	9
	18) Γ.Θ (α)	7-6	7,3	29	92	23	9-6	91	14
	19) Κ.Β (κ)	7-11	6,65	15	84	22	9-3	84	13
	20) Κ.Ε (κ)	7-8	5,6	4	74	24	9-9	91	14
	21) Κ.Ρ (κ)	7-6	5,6	4	74	24	9-9	91	14
	22) Μ.Μ (κ)	8-7	6,96	13	83	24	9-9	84	13
	23) Ρ.Μ (κ)	8-2	7,85	36	95	22	9-3	75	12
	24) Τ.Β (α)	7-1	7,82	48	99	20	8-8	84	13
	25) Σ.Μ (κ)	7-4	8,53	67	107	17	7-11	63	11
3ο Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων - Β' Τάξη - κ= αγόρι α= αγόρι	1) Χ.Τ (α)	8-1	6,3	9	80	15	7-6	16	7
	2) Α.Τ (α)	8-2	4,5	1	65	25	10-0	91	14
	3) Χ.Τ (α)	8-1	5,86	5	75	19	8-5	50	10
	4) Ν.Ι (α)	7-5	5,6	6	77	21	9-0	75	12
	5) Μ.Ο (α)	7-7	7,0	24	89	20	8-8	75	12
	6) Μ.Α (κ)	8-1	6,5	12	82	13	7-0	9	6
	7) Κ.Ε (κ)	7-8	5,9	6	77	15	6-4	9	6
	8) Π.Ρ (κ)	7-4	6,0	11	82	17	7-11	63	11
	9) Γ.Ω (κ)	7-5	8,48	61	104	19	8-5	84	13
	10) Π.Κ (κ)	7-4	7,0	29	92	24	9-9	98	16
	11) Π.Γ (α)	7-9	8,2	48	99	22	9-3	84	13
	12) Χ.Χ (α)	7-10	6,5	15	84	18	8-2	50	10
	13) Γ.Α (α)	7-7	6,6	15	84	18	8-2	50	10
	14) Β.Χ (κ)	7-8	7,2	24	89	22	9-3	84	13
	15) Α.Σ (κ)	7-5	7,0	29	92	22	9-3	91	14
	16) Μ.Π (κ)	8-3	7,0	20	87	23	9-6	75	12
	17) Μ.Μ (κ)	7-8	6,5	15	84	15	7-6	37	9
	18) Γ.Θ (α)	7-6	7,3	29	92	23	9-6	91	14
	19) Κ.Β (κ)	7-11	6,65	15	84	22	9-3	84	13
	20) Κ.Ε (κ)	7-8	5,6	4	74	24	9-9	91	14
	21) Κ.Ρ (κ)	7-6	5,6	4	74	24	9-9	91	14
	22) Μ.Μ (κ)	8-7	6,96	13	83	24	9-9	84	13
	23) Ρ.Μ (κ)	8-2	7,85	36	95	22	9-3	75	12
	24) Τ.Β (α)	7-1	7,82	48	99	20	8-8	84	13
	25) Σ.Μ (κ)	7-4	8,53	67	107	17	7-11	63	11